

**Sme miestom, kde
nájdú pomoc rodiny,
ktoré sa ocitli v
nepriaznivej životnej
a sociálnej situácii.
Sme miestom, na
ktorom poskytujeme
sociálno-právnu
ochranu deťom bez
riadnej rodičovskej
starostlivosti.**

PROGRAM

Centra pre deti a rodiny Topoľčany

Topoľčany, ul. Kalinčiakova 4295

OBSAH :	strana
Obsah programu	1
Kontaktná adresa centra	2
Účel centra	2
Druh vykonávaných opatrení	2 - 3
Adresa miest, na ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia súdu	3
Adresa miesta, na ktorom sa vykonávajú ambulantné opatrenia	3
Cieľová skupina centra	3
Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre.....	3 - 4
Celkový počet miest v centre	4
Priestorové podmienky centra.....	4 - 6
Personálne zabezpečenie výkonu odborných činností v centre	6
Rozsah hodín, počas ktorých sa v centre vykonávajú ambulantné a terénne opatrenia	7
Práva klientov, ktorým je poskytovaná ambulantná a terénna pomoc	8
Oboznámenie detí , rodičov a iných fyzických osôb s programom centra.....	8
Odborné metódy práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými fyzickými osobami, a spôsob zapájania sa spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra:	
1. podprogramy ambulantných a terénnych opatrení	8 - 16
2. programy pri pobytových opatreniach	16 - 18
Plánovanie a vyhodnocovanie výchovnej činnosti.....	18
Tvorba a vyhodnocovanie čiastkových plánov Individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa ...	18-20
Podmienky pre záujmovú, športovú, kultúrnu, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery v centre	20 - 21
Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti detí a mladých dospelých, pre ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre.....	21 - 22
Zabezpečenie školskej dochádzky a prípravy na povolanie, detí a mladých dospelých, pre ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre	22 - 23
Práva detí a mladých dospelých, pre ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia.....	23 - 24
Práva rodičov a iných blízkych osôb dieťaťa, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia.....	24 - 25
Povinnosti detí a mladých dospelých, pre ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia	25
Povinnosti rodičov a iných blízkych osôb dieťaťa, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia.....	26
Výchovné prostriedky, ktoré je možné uložiť deťom.....	26 - 27
Poskytovanie vreckového.....	27 - 29
Postup v krízových situáciách.....	28 – 30

KONTAKTNÁ ADRESA CENTRA:

Centrum pre deti a rodiny, Kalinčiakova 4295, 955 01 Topoľčany, kontakt: riaditelka@cdrto.sk
mobil : 0905 234 066

ÚČEL CENTRA:

Centrum pre deti a rodiny je zariadenie zriadené podľa zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2005“) na účel vykonávania

- a) opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia – „pobytové opatrenie súdu“
- b) výchovných opatrení podľa § 12 ods. 1 písm. b) a d), výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu, povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“) alebo neodkladných opatrení, ktorým je uložená takáto povinnosť – „ambulantné výchovné opatrenie“
- c) opatrení na predchádzanie vzniku, prehlbovania a opakovania
 1. krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí
 2. porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahoch

DRUH VYKONÁVANÝCH OPATRENÍ :

1. AMBULANTNÉ A TERÉNNE OPATRENIA (§ 45 ods. 4 písm. b a c) zákona č. 305/2005 sa vykonávajú :
 - a) pre rodinu s maloletými deťmi, ktorá sa ocitla v nepriaznivej sociálnej situácii spojenej s nevyhovujúcim bývaním, nezamestnanosťou, vysokou zadlženosťou, nedostatkom sociálnych zručností alebo nedostatkom rodičovských zručností a pod. - maloleté dieťa nemá dostatočnú rodičovskú starostlivosť – zanedbávanie dieťaťa,
 - b) pre rodinu s maloletým dieťaťom, ktorá sa nachádza v procese rozvodu alebo rozchodu - maloleté dieťa ťažko prežíva rozchod alebo rozvod rodičov,
 - c) pre rodinu s maloletým dieťaťom, ktoré má výchovné problémy - maloleté dieťa nechodí riadne do školy, vykazuje tzv. pravé záškoláctvo, záškoláctvo s klamaním rodičov alebo záškoláctvo s vedomím rodičov, maloleté dieťa má problémové správanie : klamstvá, úteky z domu, túlanie sa s partiou, prejavy agresie, šikanovanie, prípadne niektoré formy závislostí ako závislosť na mobile, internete, PC, alkohole a drogách,
 - d) pre náhradnú rodinu - maloleté dieťa žije v náhradnej rodinnej starostlivosti,
 - e) pre mladého dospelého po odchode z centra alebo náhradnej rodiny

2. POBYTOVÉ OPATRENIA (§ 45 ods. 4 písm. a) zákona č. 305/2005 sa vykonávajú :

- a) pre dieťa na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia (podľa § 45 ods. 4 písm. a) zákona č. 305/2005 Z.z. o SPODaSK
- b) pre plnoletú fyzickú osobu, ktorou je mladý dospelý, po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa
- c) pre dieťa na základe dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa o dieťa stará (podľa § 47 ods.5) zákona č. 305/2005 – tzv. dobrovoľný pobyt detí

DETAŠOVANÉ PRACOVISKÁ A ADRESY, KDE SA VYKONÁVAJÚ AMBULANTNÉ A TERÉNNE OPATRENIA:

Pre klientov z okresu Topoľčany : budova na ul. Moyzesova 2, 955 01 Topoľčany, polyfunkčný objekt v budove VÚB, kontakt : mail : topolcany1@cdrto.sk, mobil : 0908 068 827 alebo 0908 068 970

Pre klientov z okresu Partizánske : Mestský úrad Partizánske, Námestie SNP 212/4, 958 01 Partizánske, kontakt : mail: partizanske1@cdrto.sk, partizanske2@cdrto.sk, mobil 0908 068 987 alebo 0908 068 898

Pre klientov z okresu Bánovce nad Bebravou: budova zdravotného strediska na ul. Textilná 4, kontakt: mail: banovce1@cdrto.sk, banovce2@cdrto.sk, mobil 0908 068 848

ADRESY, NA KTORÝCH SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA:

Topoľčany, ul. Kalinčiakova 4295, kontakt : 0905 789 197, citronova@cdrto.sk

Topoľčany, ul. Muškátová 2653/42, kontakt 0905 779 573, muskatova@cdrto.sk

Topoľčany, ul. Narcisová 2076/1, kontakt 0905 489 562, narcisova@cdrto.sk

Topoľčany, ul. Snežienková 2592/27, kontakt 0905 789 796, snezienkova@cdrto.sk

CIEĽOVÁ SKUPINA CENTRA :

Cieľová skupina centra je stanovená v súlade s aktuálnymi priestorovými a personálnymi možnosťami centra a vykonávanými opatreniami pre :

- 1) dieťa na základe rozhodnutia súdu o pobytovom opatrení súdu najmä z okresov Nitra, Zlaté Moravce, Prievidza, Bánove nad Bebravou. Topoľčany a Piešťany
- 2) dieťa na základe dohody s rodičmi o dobrovoľnom pobyte v centre z okresov Topoľčany a Partizánske,
- 3) plnoleté fyzické osoby vo veku do 25 rokov po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti (ďalej len „mladí dospelí“) v samostatnej skupine,
- 4) dieťa, rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa, ktorým sú poskytované ambulantné a terénne opatrenia s trvalým, dočasným alebo obvyklým pobytom v okrese Partizánske, Bánovce nad Bebravou a Topoľčany

DÔVODY VYLUČUJÚCE VYKONÁVANIE OPATRENÍ V CENTRE :

Centrum NEVYKONÁVA pobytové opatrenia na základe rozhodnutia súdu:

- a) pre dieťa, ktoré si vyžaduje zaradenie do resocializačného programu alebo špecializovaných programov,
- b) pre dieťa, ktorého zdravotný stav si vyžaduje ošetrovateľskú alebo opatrovateľskú starostlivosť,
- c) pre dieťa s psychiatrickým ochorením (autizmus, bipolárna porucha a iné),
- d) pre dieťa, ktoré trpí infekčným ochorením ohrozujúcim verejné zdravie,
- e) pre dieťa, ktoré vykazuje poruchy správania z dôvodu akýchkoľvek závislostí ,
- f) pre dieťa, ktorého rodina je vo vzdialenosti väčšej ako 50 km od centra aj v prípade, že je z príslušného okresu,

Centrum NEVYKONÁVA pobytové opatrenia na základe dohody s rodičmi:

- a) pre dieťa, ktoré si vyžaduje zaradenie do resocializačného programu alebo špecializovaných programov,
- b) pre dieťa, ktorého zdravotný stav si vyžaduje ošetrovateľskú alebo opatrovateľskú starostlivosť,
- c) pre dieťa s psychiatrickým ochorením (autizmus, bipolárna porucha a iné),
- d) pre dieťa, ktoré trpí infekčným ochorením ohrozujúcim verejné zdravie,

Centrum NEVYKONÁVA ambulantné a terénne opatrenia pre dieťa a jeho rodinu v prípade:

- a) ak je trvalý alebo obvyklý pobyt klienta vo vzdialenosti väčšej ako 50 km od centra,
- b) ak nie je v čase požiadavky zabezpečené personálne obsadenie miest pre výkon opatrení,
- c) ak nie je v čase požiadavky voľný pracovný časový fond príslušných odborných zamestnancov,
- d) ak nebude možná dohoda s klientom o dobrovoľnej účasti na výchovných a sociálnych programoch a pri výkone iných odborných metód, ktoré centrum poskytuje,
- e) ak nebude s klientom možná dohoda o preberaní a odovzdávaní dieťaťa pri asistovanom styku vo vyhradených priestoroch centra

CELKOVÝ POČET MIEST V CENTRE:

Kapacita centra : 42 detí	1.samostatná skupina Snežienková ul.	2.samostatná skupina Kalinčiakova ul.	3.samostatná skupina Muškátová ul.	4.samostatná skupina Narcisová ul.	Byt pre MD
Počet detí v skupine: z toho:	10	10	10	10	2
a) pre deti na základe rozhodnutia súdu	9	9	9	9	0
b) na náklade dohody s rodičom	1	1	1	1	0

PRIESTOROVÉ PODMIENKY CENTRA :

- PRE DETI, RODIČOV ALEBO OSOBY, KTORÉ SA STARAJÚ O DIEŤA, ktorým je poskytovaná pomoc AMBULANTNOU A TERÉNNOU FORMOU máme vytvorené nasledovné podmienky:

PRACOVISKO PARTIZÁNSKE :

Odborná pomoc je poskytovaná v priestoroch, situovaných v centre mesta, na 2.poschodí budovy Mestského úradu Partizánske, bezprostredne v blízkosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny pre klientov, ktorí sú distribuovaní orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ako aj pre

klientov, ktorí sa dobrovoľne obrátia na pomoc a podporu centra. V prípade potreby je možné sa informovať v podateľni alebo na sociálnom odbore mestského úradu. Kancelária pre 2 sociálnych pracovníkov o rozlohe 16,63 m² poskytuje dostatok priestoru na primerané súkromie pri vedení rozhovoru a poskytovaní informácií pre klienta. Kancelária pre 1 psychológa o rozlohe 16,63 m² poskytuje súkromie pri realizácii diagnostiky, poradenských a terapeutických činností s dieťaťom a jeho rodinou. Kancelárie majú samostatné vchody. V budove je zabezpečené WC.

PRACOVISKO TOPOĽČANY :

Odborná pomoc je poskytovaná v priestoroch, situovaných bezprostredne v blízkosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny pre klientov, ktorí sú distribuovaní orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ako aj pre klientov, ktorí sa dobrovoľne obrátia na pomoc a podporu centra. V prípade potreby je možné sa informovať na recepcii uvedeného úradu práce. Kancelária pre 1 sociálneho pracovníka o rozlohe 13 m² poskytuje dostatok priestoru na primerané súkromie pri vedení rozhovoru a poskytovaní informácií pre klienta. Kancelária pre 1 psychológa o rozlohe 13 m² poskytuje súkromie pri realizácii diagnostiky, poradenských a terapeutických činností s dieťaťom a jeho rodinou. Kancelária pre zamestnanca CDR – OT o rozlohe 13 m². Kancelárie majú samostatné vchody. V budove je zabezpečené WC.

PRACOVISKO BÁNOVCE NAD BEBRAVOU:

Odborná pomoc je poskytovaná v priestoroch, situovaných v blízkosti Zornice. V prípade potreby je možné sa informovať na recepcii príslušného úradu práce. Kancelária pre 1 sociálneho pracovníka o rozlohe 13 m² poskytuje dostatok priestoru na primerané súkromie pri vedení rozhovoru a poskytovaní informácií pre klienta. Kancelária pre 1 psychológa o rozlohe 13 m² poskytuje súkromie pri realizácii diagnostiky, poradenských a terapeutických činností s dieťaťom a jeho rodinou. Kancelárie majú samostatné vchody. V budove je zabezpečené WC.

2. PRE DETI A MLADÝCH DOSPELÝCH, ktorým je poskytovaná starostlivosť POBYTOVOU FORMOU máme vytvorené nasledovné podmienky :

1. SAMOSTATNE USPORIADANÁ SKUPINA - označená ako Snežienková rodina - s kapacitou 10 detí je umiestnená na Snežienkovej ul. v jednoposchodovom rodinnom dome. Na prízemí je kuchyňa, sklad potravín, chodba, 2 kúpeľne osobitne pre chlapcov a dievčatá, spoločenská izba (plošná výmera 30 m²), kancelária pre vybavovanie nevyhnutných administratívnych úkonov a 1 WC pre výchovných pracovníkov. Na prvom poschodí sú 4 detské izby (plošná výmera 71,78 m²), menšia oddychová hala, WC a dve terasy. Súčasťou budovy je dvor so záhradou, v ktorej sa deti môžu učiť záhradkáckym prácam a v spolupráci s vychovávateľom si sadiť kvety a drobnú zeleninu. Na oddych v letnom období slúži detský bazén, ktorý je napevno zabudovaný v záhrade. Deti majú k dispozícii niekoľko bicyklov na športové aktivity a zatrávnenú plochu na hranie detských loptových a spoločenských hier. Deti majú zabezpečené primerané súkromie na učenie a voľný čas v detských izbách. Na stretávanie sa s rodičmi sa využívajú priestory obývacej izby, priestory detskej izby alebo oddychové zóny exteriéru pri peknom počasí.

2. SAMOSTATNE USPORIADANÁ SKUPINA – označená ako Citrónová rodina - s kapacitou 10 detí je umiestnená na Kalinčiakovej ul. v hlavnej prízemnej kmeňovej budove, v ktorej sú 4 detské izby pre deti (plošná výmera izieb 71,7 m²), 2 detské izby pre mladých dospelých (plošná výmera 20,2 m²), spoločenská izba s televízorom (plošná výmera 41,7 m²), kancelária pre vybavovanie nevyhnutných administratívnych úkonov, kuchyňa, 2 kúpeľne a 2 WC osobitne pre dievčatá a chlapcov a 1 WC pre výchovných pracovníkov. Objekt samostatnej skupiny má vlastný vchod. Súčasťou budovy je dvor, na ktorom sú detské preliezky, kolotoč a pieskovisko. V prednej časti budovy je záhradka, v ktorej je možné učiť deti domácim prácam. Na oddych je deťom k dispozícii terasa a zatrávnená plocha.

V bezprostrednej blízkosti samostatnej skupiny je rozsiahly mestský park, slúžiaci pre šport, oddych aj zábavu. Deti majú zabezpečené primerané súkromie na učenie a voľný čas v detských izbách. Na stretávanie sa s rodičmi sa využívajú priestory obývacej izby, priestory detskej izby alebo oddychové zóny exteriéru pri peknom počasí.

3. SAMOSTATNE USPORIADANÁ SKUPINA – označená ako Muškátová rodina - s kapacitou 10 detí je umiestnená na Muškátovej ul. v Topolčanoch v prízemnom rodinnom dome, v ktorom sú 3 detské izby (plošná výmera izieb 54,64 m²), spoločenská izba (plošná výmera 33,17 m²), kancelária na nevyhnutné administratívne úkony, kuchyňa, kúpeľňa osobitne s príslušenstvom pre chlapcov a dievčatá a 1 WC pre výchovných pracovníkov. Súčasťou budovy je malá ovocná záhradka, pieskovisko a zatrávnená plocha na hranie pre menšie deti. V čase nepriaznivého počasia deti využívajú na hry krytú terasu s oddychovým sedením. Deti majú zabezpečené primerané súkromie na učenie a voľný čas v detských izbách. Na stretávanie sa s rodičmi sa využívajú priestory obývacej izby, priestory detskej izby alebo oddychové zóny exteriéru pri peknom počasí.

4. SAMOSTATNE USPORIADANÁ SKUPINA – označená ako Narcisová rodina - s kapacitou 10 detí je umiestnená na Narcisovej ul. v Topolčanoch v jednoposchodovom rodinnom dome. Na prízemí sú 2 izby pre 6 detí (plošná výmera izieb á 28,62 m²), kuchyňa, sklad potravín, 1 WC a sprchový kút. Na prvom poschodí je spoločenská izba (plošná výmera 19,28 m²), kancelária, 2 izby pre 4 deti (plošná výmera izieb á 22,9 m²), 2 kúpeľne osobitne pre chlapcov a dievčatá, komora slúžiaca ako potravinový sklad. Súčasťou budovy je rozsiahly dvor, na ktorom majú deti umiestnené preliezky, hojdačky, pieskovisko pre malé deti a kryty altánok. Zatrávnená plocha poskytuje priestor na pohybové hry a možné vytvorenie zeleninovej záhradky. Deti majú zabezpečené primerané súkromie na učenie a voľný čas v detských izbách. Na stretávanie sa s rodičmi sa využívajú priestory obývacej izby, priestory detskej izby alebo oddychové zóny exteriéru pri peknom počasí.

5. BYT PRE MLADÝCH DOSPELÝCH –

3. Centrum NEMÁ VYTVORENÉ PODMIENKY na realizáciu opatrení pre rodičov pobytovou formou ani pre návštevne pobyty rodičov v zmysle Plánu sociálnej práce.

PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE VÝKONU ODBORNÝCH ČINNOSTÍ V CENTRE:

Pre vykonávanie AMBULANTNÝCH A TERÉNNYCH OPATRENÍ - pracovisko PARTIZÁNSKE:

- psychológ (VŠ 2. stupňa v odbore psychológia)
- sociálna pracovníčka (VŠ 2. stupňa v odbore sociálna práca)

Pre vykonávanie AMBULANTNÝCH A TERÉNNYCH OPATRENÍ- pracovisko TOPOĽČANY :

- psychológ (VŠ 2. stupňa v odbore psychológia)
- sociálna pracovníčka (VŠ 2. stupňa v odbore sociálna práca)

Pre vykonávanie AMBULANTNÝCH A TERÉNNYCH OPATRENÍ- pracovisko TOPOĽČANY :

- psychológ (VŠ 2. stupňa v odbore psychológia)
- sociálna pracovníčka (VŠ 2. stupňa v odbore sociálna práca)

Pre vykonávanie POBYTOVÝCH OPATRENÍ V SAMOSTATNE USPORIADANÝCH SKUPINÁCH :

ZAMESTNANCI PRIAMEHO KONTAKTU: 24 zamestnancov

- 1. samostatná skupina (snežienková rodina) : 6 zamestnancov – 1 vychovávateľka (VŠ 2. stupňa v odbore špeciálna pedagogika), 1 vychovávateľka (ÚSO špeciálna pedagogika), 1 vychovávateľ (ÚSO), 1 pomocná vychovávateľka (ÚSV), 1 pomocná vychovávateľka (SV), 1 pomocná vychovávateľka s ekon. agendou (ÚSV).
- 2. samostatná skupina (citrónová rodina) : 6 zamestnancov – 1 vychovávateľka (VŠ 2. stupňa v odbore vychovávateľstvo + špeciálna pedagogika), 1 vychovávateľka (ÚSO+ špeciálna pedagogika), 1 vychovávateľka (ÚSO), 1 pomocný vychovávateľ (ÚSV), 1 pomocná vychovávateľka (SV), 1 pomocná vychovávateľka s ekonomickou agendou (ÚSO).
- 3. samostatná skupina (muškátová rodina) : 6 zamestnancov – 1 vychovávateľka (VŠ 2. stupňa špeciálna pedagogika), 1 vychovávateľka (VŠ 2. stupňa vychovávateľstvo), 1 vychovávateľka (ÚSO+ špeciálna pedagogika), 1 pomocný vychovávateľ (ÚSV), 1 pomocná vychovávateľka (SV), 1 pomocná vychovávateľka s ekonomickou agendou (ÚSV).
- 4. samostatná skupina: 6 zamestnancov (narcisová rodina) – 1 vychovávateľka (VŠ 2. stupňa špeciálna pedagogika), 1 vychovávateľ (VŠ 2. stupňa pedag. smeru), 1 vychovávateľka (ÚSO +špeciálna pedagogika), 2 pomocné vychovávateľky (ÚSV), 1 pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou (ÚSV).

ZÁKLADNÉ ČINNOSTI ZAMESTNANCOV PRIAMEHO KONTAKTU :

- Koordinátor - vedie samostatne usporiadanú skupinu detí a zamestnancov v bežnej prevádzkovej činnosti, pričom robí aj výkon vychovávateľa
- Vychovávateľ – zabezpečuje komplexnú starostlivosť o dieťa, vedie predpísanú dokumentáciu a spolupracuje s odborným tímom na osobnostnom rozvoji dieťaťa.
- Pomocná vychovávateľka s ekonomickou agendou - zabezpečuje komplexne ekonomické činnosti skupiny – rozpočet, evidencia, nákupy, vedenie pokladničnej hotovosti. Zabezpečuje všeobecnú zdravotnú starostlivosť o deti a mladých dospelých. Vykonáva pomocnú výchovnú prácu s deťmi, ak vychovávateľ zabezpečuje iné aktivity a činnosti.
- Pomocný vychovávateľ – vykonáva pomocné výchovné činnosti , vedie evidenciu psychiatrickej starostlivosti, evidenciu zásob, zabezpečujú čistotu, hygienu detí a prevádzky a poskytujú deťom sprevádzanie vo večerných dialógoch.

INTERNÝ ODBORNÝ TÍM :

- psychológ (VŠ 2. stupňa v odbore psychológia)
- psychológ NP DEI NS III – aktivita 1.2. (VŠ 2. stupňa v odbore psychológia)
- sociálna pracovníčka (VŠ 2. stupňa v odbore sociálna práca)
- sociálna pracovníčka (ÚSO)

EXTERNÝ ODBORNÝ TÍM :

- Súkromná prax - liečebná pedagogička a sociálna poradkyňa PaedDr. Beáta Ceralová, ktorá poskytuje liečebno - pedagogickú odbornú starostlivosť deťom s oneskoreným vývinom a vnútorným narušením vnímania sveta
- Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie, Bernoláková 1652, Topoľčany, ktoré poskytuje odbornú pomoc žiakom v oblasti učenia a vzdelávania vykonávaním psychologickú a špeciálnopedagogickú diagnostiku a poradenstva,

- Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Janka Kráľa 1, Topoľčany, ktoré poskytuje odborné služby deťom, žiakom a študentom so špeciálno-výchovnými problémami,
- PhDr. Dagmar Zitová – poskytuje psychologickú a psychoterapeutickú pomoc deťom zameranú na uzdravenie detí zo skúseností zlého zaobchádzania, ktoré zažili v rannom detstve a utváranie bezpečného pripútania sa k rodičom.
- MUDr. Jana Galvánková
 - poskytuje psychiatrickú starostlivosť so zameraním diagnostiku a liečbu duševných porúch

ROZSAH HODÍN, POČAS KTORÝCH SA V CENTRE VYKONÁVAJÚ AMBULANTNÉ A TERÉNNÉ OPATRENIA :

Opatrenia sa vykonávajú každý pracovný deň od 7.30 – 15.30 hod. v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí a v prostredí utvorenom a usporiadanom na výkon opatrení , ktorým sú ambulancie a priestory centra. V prípade krízovej intervencie pracujú zamestnanci centra aj mimo uvedený rozsah hodín po dohode s klientom alebo telefonickom kontakte na uvedených mobilných telefónnych číslach.

PRÁVA KLIENTOV POSKYTOVANEJ AMBULANTNEJ A TERÉNNEJ POMOCI:

- a) dobrovoľný klient pracujúci na základe Dohody o spolupráci s centrom kedykoľvek ukončiť, pričom centrum je povinné o tejto skutočnosti neodkladne informovať orgán SPODaSK
- b) klient odoslaný do centra na základe rozhodnutia správneho orgánu alebo súdu, ktorý povinný spolupracovať s centrom, oznámi skutočnosť o odmietnutí spolupráce orgánu SPODaSK
- c) klient môže požiadať o sprístupnenie dokumentácie, súvisiacej s evidenciou prípadovej sociálnej práce a poskytnutie kópie z každého dokumentu. O tejto skutočnosti je centrum povinné informovať orgán SPODaSK
- d) klient sa môže sťažovať v centre na kvalitu poskytovanej podpory alebo konkrétneho zamestnanca a sťažnosť musí byť do 30 dní vybavená. O tejto skutočnosti je centrum povinné informovať orgán SPODaSK

CENTRUM MÔŽE POŽADOVANÚ PODPORU PRE KLIENTA ODOSLANÉHO ORGÁNOM SPODaSK ODMIETNUŤ :

- a) ak je kapacita žiadaného programu orgánom SPODaSK alebo na základe dohody o spolupráci naplnená
- b) ak požadovaná objednávka nezodpovedá obsahu programu, ktorý centrum poskytuje
- c) ak klient, pre ktorého orgán SPODaSK objednáva opatrenie , nie je cieľovou skupinou centra
- d) o rozsahu práce s klientom vedie centrum Záznamový hárok, ktorý je informačným záznamom k Plánu výkonu výchovného opatrenia alebo K plánu vykonávania opatrení

CENTRUM MÔŽE ODMIETNUŤ POKRAČOVAŤ V POSKYTOVANOM PROGRAME :

- a) ak klient aktívne nespokupracuje na riešení svojej nepriaznivej sociálnej situácii
- b) ak klient jedná s pracovníkom centra hrubo alebo agresívne
- c) ak je klient pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky

OBOZNÁMENIE DETÍ, RODIČOV A INÝCH FYZICKÝCH OSÔB S PROGRAMOM CENTRA :

Program centra je k dispozícii na webovej stránke : www.cdrto.sk a na informačnej tabuli v centrálnej budove na Kalinčiakovej ul. 4295. Program centra je poskytnutý príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a spolupracujúcim subjektom, ktoré ich môžu zverejňovať na svojich webových stránkach a informačných tabuliach. Oboznámenie detí, rodičov alebo iných osôb starajúcich sa o dieťa, s ktorými sú vykonávané ambulantné a terénne opatrenia prebieha formou motivačného rozhovoru počas stretnutia s rodinou na oddelení SPODaSK, prípadne počas prvej návštevy v rodine. Oboznámenie detí, rodičov alebo iných osôb starajúcich sa o dieťa, s ktorým sú vykonávané pobytové opatrenia prebieha formou rozhovoru na prípadovej konferencii.

1. ODBORNÉ METÓDY PRÁCE S DIEŤAŤOM, JEHO RODINOU A INÝMI FYZICKÝMI OSOBAMI A SPÔSOB ZAPÁJANIA SA SPOLUPRACUJÚCICH SUBJEKTOV DO ODBORNEJ AMBULANTNEJ A TERÉNNEJ PRÁCE CENTRA :

Odborné metódy sa realizujú prostredníctvom nasledovných psychologických podprogramov a sociálnych podprogramov (ktoré je možné v prípade potreby doplniť aj o prácu psychológa). Počet hodín vybraného podprogramu je možné upravovať v závislosti od potrieb rodiny a dieťaťa, a ich súhlasu.

1.1. PODPROGRAM PODĽA § 73 ods. 6 písm. a) a podľa § 11 ods. 3 písm. b) bod 5 ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ NA ZHODNOTENIE SITUÁCIE DIEŤAŤA A RODINY, POSÚDENIE MOŽNOSTÍ RODIČOV, ĎALŠÍCH PRÍBUZNÝCH A INÝCH BLÍZKYCH OSÔB DIEŤAŤA RIEŠIŤ SITUÁCIU DIEŤAŤA NA ÚČELY URČENIA MIERY OHROZENIA DIEŤAŤA, AK OPATRENAMI VYKONÁVANÝMI VO VLASTNEJ PÔSOBNOSTI NEBOLO MOŽNÉ JEDNOZNAČNE URČIŤ MIERU OHROZENIA DIEŤAŤA.

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 24 hodín.

Cieľ programu : zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny a ďalších príbuzných prípravou odborných podkladov a identifikovaním rizikových faktorov, ktoré ohrozujú alebo môžu ohroziť dieťa, ako aj zmapovanie kapacít a potenciálnych oblastí progresívnej zmeny životnej situácie rodiny jednak v rodine ako aj v širšom sociálnom okolí dieťaťa a jeho rodiny.

Obsah programu : a) zhodnotenie rozsahu napĺňania potrieb dieťaťa a schopnosti rodičov sa na ňom podieľať, b) zhodnotenie rodičovskej starostlivosti, c) zisťovanie názoru dieťaťa, d) zhodnotenie funkčnosti rodinného systému.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

1.2. PODPROGRAM PODĽA § 12 ods. 1 písm. d) URČENÝ DIEŤAŤU, RODIČOVI ALEBO OSOBE, KTORÁ SA OSOBNĚ STARÁ O DIEŤA, KTORÝM BOLA ULOŽENÁ POVINNOSŤ ZÚČASTNIŤ SA NA VÝCHOVNOM PROGRAME.

Maximálna dĺžka trvania programu : 80 hodín

Cieľ programu : prostredníctvom odborných činností (edukačných intervencií, techník a aktivít) podporiť rozvoj sociálnych kompetencií alebo konkrétnych zručností dieťaťa a jeho blízkych osôb, ktoré môžu obmedziť alebo odstrániť negatívne vplyvy, ktoré ohrozujú psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa a tiež zmierniť riziko vzniku alebo prehĺbenia krízovej situácie v rodine.

Obsah programu : a) podpora a rozvoj sebapoznania dieťaťa a identifikácia jeho potrieb, b) posilňovanie a rozvoj emocionálnych kompetencií, c) posilňovanie a rozvoj sociálnych kompetencií, d) podpora zmeny rizikových prejavov správania.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

1.3. PODPROGRAM PODĽA § 12 ods. 1 písm. d) URČENÝ DIEŤAŤU, RODIČOVI ALEBO OSOBE, KTORÁ SA OSOBNĚ STARÁ O DIEŤA, KTORÝM BOLA ULOŽENÁ POVINNOSŤ ZÚČASTNIŤ SA NA SOCIÁLNOH PROGRAME.

Maximálna dĺžka trvania programu : 80 hodín

Cieľ programu : prostredníctvom odborných činností (edukačných intervencií, techník a aktivít) podporiť rozvoj rodičovských kompetencií a sociálnych kompetencií rodiny s cieľom využitia potenciálu rodiny riešiť nepriaznivú životnú situáciu, sprevádzať rodiny pri zvládaní situácií v oblasti starostlivosti o deti a zabezpečenie ich potrieb.

Obsah programu : a) nácvik a rozvoj sociálnych kompetencií rodiny, b) nácvik a rozvoj ekonomických kompetencií rodiny, c) starostlivosť o domácnosť, d) zabezpečenie starostlivosti o deti, e) nácvik a rozvoj rodičovských zručností pri výchove detí.

Odborný tím : realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

1.4. PODPROGRAM PODĽA § 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine URČENÝ DIEŤAŤU A JEHO RODIČOM, KTORÝM BOLA ULOŽENÁ POVINNOSŤ PODROBIŤ SA SOCIÁLNEHU PORADENSTVU.

Maximálna dĺžka trvania programu : 60 hodín

Cieľ programu : mobilizovať vnútorné a vonkajšie zdroje rodiny v ich prirodzenom prostredí, napĺňanie sociálnych potrieb, zlepšovanie vzťahov v interakcii so sociálnym prostredím, ako aj podporovať rodiny pri rozvíjaní a zlepšovaní schopností riešiť nepriaznivú životnú situáciu.

Obsah programu : a) rozvoj sociálnych kompetencií, b) finančné poradenstvo a zvyšovanie finančnej gramotnosti/ekonomický rozvoj rodiny, c) podpora rodičovských kompetencií týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o dieťa, d) optimalizácia fungovania rodiny a komunikácia.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

1.5. PODPROGRAM PODĽA § 11 ods. 2 písm. a) ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ PRE DIEŤA A RODIČOV V ROZVODOVÝCH / ROZCHODOVÝCH SITUÁCIÁCH, KEDY JE DIEŤAŤU A JEHO RODIČOM POTREBNÉ POSKYTNÚŤ SOCIÁLNE PORADENSTVO.

Maximálna dĺžka trvania programu : 0 hodín

Cieľ programu : poskytnúť sociálne poradenstvo rodičovi / rodičom nachádzajúcim sa v rozvodových/ rozchodových situáciách a tým predchádzať nepriaznivým vplyvom a dopadom rozvodu/rozchodu na dieťa a jeho rodičov.

Obsah programu : a) poskytovanie sociálneho poradenstva rozchádzajúcim sa / rozvádžajúcim sa rodičom, b) sociálne poradenstvo zamerané na zmiernenie dôsledkov rozvodovej / rozchodovej situácie na dieťa.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník.

1.6. PODPROGRAM PODĽA § 11 ods. 3 písm. b) bod 1 ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE ODBORNÝCH METÓD NA PRISPÔSOBENIE SA NOVEJ SITUÁCII.

Maximálna dĺžka trvania programu : 40 hodín

Cieľ programu : zmierniť možný negatívny dopad novej situácie na rodinu prostredníctvom poskytnutia odbornej pomoci zameranej na stabilizáciu rodinného prostredia.

Obsah programu : a) zmena v usporiadaní starostlivosti o dieťa – poskytovanie poradenstva ohľadom výchovy dieťaťa, pomoc pri úprave komunikácie medzi členmi rodiny, pomoc pri zlepšení /obnove vzťahu dieťaťa s rodičom, b) strata/odchod/ neprítomnosť významnej vzťahovej osoby dieťaťa – pomoc a podpora pri vyrovnávaní sa so stratou, sprevádzanie pri vybavovaní náležitostí súvisiacich so vzniknutou situáciou, c) zmena zdravotného stavu dieťaťa, zmena bývania, zmena vo fungovaní rodiny – pomoc a podpora rodiny pri uvedených situáciách.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

1.7. PODPROGRAM PODĽA § 11 ods. 3 písm. b) bod 3 ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE ODBORNÝCH METÓD PRÁCE NA PODPORU RIEŠENIA VÝCHOVNÝCH, SOCIÁLNYCH A INÝCH PROBLÉMOV V RODINE A V MEDZIĽUDSKÝCH VZŤAHOCH

Maximálna dĺžka trvania programu : 120 hodín

Cieľ programu : poskytnúť odbornú pomoc pri riešení výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch s cieľom predchádzania nepriaznivým vplyvom zaťažujúcej/konfliktnej situácie na dieťa a jeho rodinu.

Obsah programu : a) problémy prejavujúce sa v rodine, b) problémy prejavujúce sa v škole, c) problémy v oblasti finančného hospodárenia, d) problémy so začlenením do spoločnosti - identifikácia problému začlenenia rodiny a dieťaťa do spoločnosti, vierovyznanie, etnicita, rodič vo výkone trestu, chorý alebo postihnutý člen rodiny, poskytnutie sociálneho poradenstva, sprevádzanie v hľadaní riešenia problémovej situácie.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

1.8. PODPROGRAM PODĽA § 73 ods. 6 písm. d) vykonávanie opatrení podľa § 44a ods. 1 ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ POSKYTOVANIA ALEBO ZABEZPEČENIA POSKYTNUTIA SOCIÁLNEHO PORADENSTVA A VYKONÁVANIA ALEBO ZABEZPEČENIA VYKONÁVANIA OPATRENÍ NA UĽAHČENIE RIEŠENIA VÝCHOVNÝCH PROBLÉMOV ALEBO RODINNÝCH PROBLÉMOV

Maximálna dĺžka trvania programu : 40 hodín

Cieľ programu : poskytnúť sociálne poradenstvo náhradnému rodičovi, ktoré uľahčí realizáciu náhradnej starostlivosti a poskytnutie pomoci a podpory pri riešení výchovných a rodinných problémov.

Obsah programu : a) pomoc dieťaťu a náhradným rodičom pri adaptácii na nové rodinné prostredie, b) poskytovanie sociálneho poradenstva a sprevádzanie náhradných rodičov pri uplatňovaní zákonných nárokov, pri riešení konsolidácie finančnej situácie, pri príprave dieťaťa na osamostatňovanie, c) sprevádzanie náhradného rodiča pri vytváraní alebo obnove vzťahov medzi dieťaťom a biologickou rodinou.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

1.9. PODPROGRAM PODĽA § 73 ods. 6 písm. e) ZAMERANÝ NA POSKYTOVANIE SOCIÁLNEHO PORADENSTVA MLADÉMU DOSPELÉMU PO UKONČENÍ NÁHRADNEJ STAROSTLIVOSTI

Maximálna dĺžka trvania programu : 60 hodín

Cieľ programu : poskytnúť odbornú pomoc a podporu mladému dospelému pri zaraďovaní sa do bežného života prostredníctvom zvyšovania informovanosti vo vybraných oblastiach a posilňovaním sociálnych zručností potrebných pre aktívny pracovný, rodinný a osobný život.

Obsah programu : a) poskytovanie poradenstva do pracovného života, b) poskytovanie sociálneho poradenstva v otázke bývania, c) poskytovanie sociálneho poradenstva za účelom finančnej gramotnosti , d) pomoc pri vytváraní podpornej siete interpersonálnych vzťahov mladého dospelého.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

1.10. PODPROGRAM podľa § 11 ods. 3 písm. b) bod 2 ZAMERANÝ NA ÚPRAVU RODINNÝCH A SOCIÁLNYCH POMEROV DIEŤAŤA

Maximálna dĺžka trvania programu : 60 hodín

Cieľ programu : Upraviť rodinné a sociálne pomery dieťaťa a rodiny najmä prostredníctvom posilňovania rodičovských a sociálnych zručností za účelom eliminácie negatívnych vplyvov ohrozujúcich dieťa a rodinu.

Obsah programu : a) Podpora a rozvoj rodičovskej role, b) Podpora a rozvoj kvality vzťahov v rodine, c) Starostlivosť o napĺňanie potrieb dieťaťa, d) Návrik a rozvoj finančnej gramotnosti/ ekonomických kompetencií rodiny, e) Starostlivosť o domácnosť.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

1.11. PODPROGRAM PODĽA § 11 ods. 3 . písm. b) bod 4 ZAMERANÝ NA PODPORU OBNOVY ALEBO ROZVOJA RODIČOVSKÝCH ZRUČNOSTÍ

Maximálna dĺžka trvania programu : 145 hodín

Cieľ programu : Obnovovať a rozvíjať kompetencie rodičov v starostlivosti o dieťa, so zameraním na predchádzanie, zmiernenie alebo eliminovanie príčin ohrozenia dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí.

Obsah programu : a) Podpora a rozvoj rodičovskej role, b) Podpora a rozvoj kvality vzťahov v rodine, c) Starostlivosť o napĺňanie potrieb dieťaťa.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

1.12. PODPROGRAM podľa § 11 ods. 2 písm. b) JE ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PSYCHOLOGICKEJ POMOCI PRE RODIČOV DIEŤAŤA V ZÁUJME OBNOVY MANŽELSKÉHO SPOLUŽITIA A V ZÁUJME PREDCHÁDZANIA NEPRIAZNIVÝM VPLYVOM ROZVODU NA DIEŤAŤA

Maximálna dĺžka trvania programu : 30 hodín

Cieľ programu : Poskytnúť psychologickú pomoc rodičovi/rodičom nachádzajúcim sa v/po procese rozvodu/rozchodu, a tým predchádzať nepriaznivým vplyvom a dopadom rozvodu/rozchodu na dieťa i jeho rodičov.

Obsah Programu : a) Psychologické poradenstvo pre rozvádajúcich/ rozchádzajúcich sa rodičov, b) Edukácia rodičov ohľadne prežívania dieťaťa počas rozvodovej/ rozchodovej situácie, c) podpora spolupracujúceho rodičovstva, d) pomoc pri začlenení nového partnera/partnerky do rodiny.

Odborný tím : program realizuje psychológ

1.13. PODPROGRAM podľa § 11 ods. 2 písm. c) JE ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ PRE DIEŤA A RODIČOV V ROZVODOVÝCH/ROZCHODOVÝCH SITUÁCIÁCH, KEDY JE POTREBNÉ DIEŤAŤU POSKYTNÚŤ ALEBO ZABEZPEČIŤ POTREBNÚ PSYCHOLOGICKÚ POMOC AJ PO ROZVODE

Maximálna dĺžka trvania programu : 30 hodín

Cieľ programu : Poskytnúť psychologickú pomoc dieťaťu vyjadriť a porozumieť vlastným pocitom, vytvorenie priestoru pre žiadenie dieťaťa nad stratou doterajšieho systému fungovania rodiny, podpora pozitívneho vzťahu s každým z rodičov, poskytnutie pomoci pri psychickej adaptácii dieťaťa na zmeny a pri vytváraní stratégií zvládania bežného života a stimulácia zdrojov dieťaťa.

Obsah programu : a) Sprevádzanie dieťaťa v procese žiadenia, b) Pomoc pri stabilizácii dieťaťa, c) Pomoc pri uľahčení zvládania záťažových situácií

Odborný tím : program realizuje psychológ

1.14.1. PODPROGRAM podľa § 11 ods. 3 písm. d) JE ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PORADENSKO-PSYCHOLOGICKEJ POMOCI RODINÁM SO ŠPECIFICKÝM PROBLÉMOM A PRI KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH - modul rodina s dieťaťom s krízou identity

Maximálna dĺžka trvania programu : 15 hodín

Cieľ programu : Stabilizovať prežívanie, správanie a seba prijatie dieťaťa, učiť rodičov akceptácii a podpore dieťaťa v záťažovej situácii.

Obsah programu : a) Sebavedomie a seba prijatie dieťaťa, b) Podpora prežívania dieťaťa, c) Práca s rodinou na akceptácii pocitov a správania dieťaťa.

Odborný tím : program realizuje psychológ.

1.14.2. PODPROGRAM podľa § 11 ods. 3 písm. d) JE ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PORADENSKO-PSYCHOLOGICKEJ POMOCI RODINÁM SO ŠPECIFICKÝM PROBLÉMOM A PRI KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH - modul Rodina s dieťaťom s homosexuálnou orientáciou

Maximálna dĺžka trvania programu : 15 hodín

Cieľ programu : Stabilizovať prežívanie a správanie dieťaťa s homosexuálnou orientáciou; zakotvenie vlastnej sexuálnej orientácie; vytvorenie plánu coming out-u; podpora a akceptácia dieťaťa rodičom; podpora rodičov pri akceptovaní sexuálnej orientácie svojho dieťaťa.

Obsah programu : a) Pomoc a podpora v zvládaní neistoty ohľadom sexuálnej orientácie b) Podpora prežívania a spracúvania vlastnej identity c) Edukácia a podpora rodičov.

Odborný tím : program realizuje psychológ.

1.14.3. PODPROGRAM podľa § 11 ods. 3 písm. d) JE ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PORADENSKO-PSYCHOLOGICKEJ POMOCI RODINÁM SO ŠPECIFICKÝM PROBLÉMOM A PRI KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH - modul rodina so závislým členom rodiny

Maximálna dĺžka trvania programu : 15 hodín

Cieľ programu : poskytnúť psychologickú pomoc rodinám so závislým členom s cieľom optimalizovať fungovanie rodinného systému a tiež každého člena rodiny tak, aby dokázal efektívne zvládať náročnú životnú situáciu závislosti.

Obsah programu : a) vnímanie a závislosti rodinou, intenzita narušenia vzťahov, b) partnerský/rodičovský kontext závislosti a vyjasnenie rolí, c) vnútorodinná komunikácia a zmeny hodnôt) rodičov.

Odborný tím : program realizuje psychológ .

1.14.4. PODPROGRAM podľa § 11 ods. 3 písm. d) JE ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PORADENSKO-PSYCHOLOGICKEJ POMOCI RODINÁM SO ŠPECIFICKÝM PROBLÉMOM A PRI KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH - modul Rodina s rodičom po návrate z výkonu trestu odňatia slobody

Maximálna dĺžka trvania programu : 15 hodín

Cieľ programu : Poskytnutie psychologickej pomoci rodinám s rodičom po návrate z výkonu trestu odňatia slobody s cieľom optimalizácie fungovania rodinného systému a života každého člena rodiny tak, aby dokázal efektívne zvládať náročnú životnú situáciu návratu rodiča z výkonu trestu.

Obsah programu : a) porozumenie problematiky adaptačnej fázy rodiča po návrate z výkonu trestu do pôvodného rodinného prostredia, b) zhodnotenie vplyvu väzenského prostredia na schopnosť adaptovať sa do spoločnosti, c) plánovanie, výber a aplikácia intervencií v atmosfére podporného vzťahu pre potrebné zmeny v adaptácii a reintegrácii, d) angažovanie, implementácia rozhodnutia v procese adaptácie a reintegrácie.

Odborný tím : program realizuje psychológ

1.14.5. PODPROGRAM podľa § 11 ods. 3 písm. d) JE ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PORADENSKO-PSYCHOLOGICKEJ POMOCI RODINÁM SO ŠPECIFICKÝM PROBLÉMOM A PRI KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH - modul Rodina so zdravotne postihnutým dieťaťom

Maximálna dĺžka trvania programu : 15 hodín

Cieľ programu : Poskytnutie psychologickej pomoci rodinám so zdravotne postihnutým dieťaťom s cieľom optimalizácie fungovania rodinného systému a života členov rodiny tak, aby dokázali efektívne zvládať náročnú životnú situáciu.

Obsah programu : a) pomoc pri zvládání emócií ako strach, úzkosť, beznádej, b) psychologické poradenstvo pri používaní rôznych stratégií ochrany dieťaťa , c) pomoc a podpora v rodičovskej a manželskej role a súrodeneckých vzťahoch, rozvoj sebareflexie, d) pomoc pri nácviku, rozvíjaní a posilňovaní výchovných zručností rodičov , e) pomoc rodine pri stanovení nových pravidiel spolužitia, vymedzenie povinnosti, pomoc pri eliminovaní správania vyvolávajúceho napätie a konflikty, zvládání frustrácie.

Odborný tím : program realizuje psychológ.

1.14.6. PODPROGRAM podľa § 11 ods. 3 písm. d) JE ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PORADENSKO-PSYCHOLOGICKEJ POMOCI RODINÁM SO ŠPECIFICKÝM PROBLÉMOM A PRI KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH - modul Rodina v krízovej situácii

Maximálna dĺžka trvania programu : 30 hodín

Cieľ programu : Pomôcť rodine prekonať krízu, porozumieť situácii, v ktorej sa rodina ocitla, poskytnúť pocit bezpečia a podpory Posilniť schopnosti členov rodiny vyrovnať sa v rámci svojich možností s aktuálnou záťažovou situáciou a vrátiť sa do predkrízového stavu.

Obsah programu : a) posúdenie psychického stavu, preskúmanie potrieb klientov, mapovanie silných miest, identifikácia vzťahového kontextu krízy, b) poradenská práca s rodičom a dieťaťom zameraná na redukciu napätia, zaistenie bezpečia, zmiernenie následkov, normalizácia reakcií na stres a podpora vlastného prežívania a vyjadrovania vlastného vnímania a podl., c) nácvik copingových stratégií, d) stabilizácia, postupný návrat na predkrízovú úroveň fungovania.

Odborný tím : program realizuje psychológ

1.14.7. PODPROGRAM podľa § 11 ods. 3 písm. d) JE ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PORADENSKO-PSYCHOLOGICKEJ POMOCI RODINÁM SO ŠPECIFICKÝM PROBLÉMOM A PRI KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH - modul Rodina s dieťaťom s poruchami správania

Maximálna dĺžka trvania programu : 20 hodín

Cieľ programu : Poskytnúť psychologickú pomoc rodinám s dieťaťom s poruchami správania, podporiť rozvoj kompetencií a zručností, ktoré pomôžu obmedziť alebo odstrániť negatívne vplyvy a formy správania dieťaťa a tým prispieť k optimalizácii fungovania rodinného systému.

Obsah programu : a) pomoc a podpora pri pomenovaní a vyjadrení emócií a chápaní vlastného prežívania, poznanie príčin frustrácie a zvládanie frustrácie, rozvoj komunikačných zručností (ako komunikovať konflikt), nácvik stratégie zvládania záťaže, b) prehľbovanie vnímavosti rodičov voči potrebám dieťaťa, podpora vzájomnej komunikácie rodičov a detí, rozvoj rodičovských zručností pri stanovení a dodržiavaní pravidiel rodiny, c) edukácia rodinných príslušníkov pri výskyte problémového správania, pomoc s voľbou vhodného výchovného štýlu

Odborný tím : program realizuje psychológ

1.15. PODPROGRAM podľa § 37 ods. 2 písm. d) JE URČENÝ MALOLETÉMU DIEŤAŤU ALEBO JEHO RODIČOM, KTORÝM BOLA ULOŽENÁ POVINNOSŤ PODROBIŤ SA INÉMU ODBORNÉMU PORADENSTVU

Maximálna dĺžka trvania programu : 40 hodín

Cieľ programu : poskytnúť pomoc rodičom, ktorí majú problém s plnením si svojich povinností voči dieťaťu, podporiť rozvoj konkrétnych zručností dieťaťa a jeho rodiny na obmedzenie alebo odstránenie

negatívnych vplyvov ohrozujúcich fyzický, psychický a sociálny vývin dieťaťa s rizikom prehlbenia krízovej situácie v rodine

Obsah programu : a) identifikácia problému, zisťovanie vzniku a udržiavania problémového správania, pomoc pri prehlbovaní vzťahu s rodičmi identifikáciou naplnených a nenaplnených potrieb dieťaťa, ventilácia napätia, b) problémy prejavujúce sa v škole, práca s emóciami, pomoc pri prehlbovaní vzťahu medzi dieťaťom, rovesníckou skupinou a učiteľmi, c) podpora udržateľnosti zmeny v rodine aj v škole

Odborný tím : program realizuje psychológ

1.16. PODPROGRAM podľa § 44a ods. 1 JE ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ - POSKYTOVANIE ALEBO ZABEZPEČENIE POSKYTNUTIA INÉHO ODBORNÉHO PORADENSTVA podľa § 73 ods. 6 písm. d)

Maximálna dĺžka trvania programu : 40 hodín

Cieľ programu : poskytnúť pomoc náhradnému rodičovi pri bezpodmienečnom prijatí dieťaťa, jeho biologickej rodiny a pôvodu, a pri budovaní pozitívnej identity dieťaťa v náhradnej rodine

Obsah programu : a) pomoc rodine pri adaptácii dieťaťa na nové rodinné prostredie, pomoc pri riešení problémov s výchovou, b) poskytovanie psychologického poradenstva, sprevádzanie a podpora novovzniknutých vzťahov, c) sprevádzanie náhradného rodiča pri vytváraní/obnove vzťahov medzi dieťaťom a jeho biologickou rodinou

Odborný tím : program realizuje psychológ

Efektívnym spôsobom zapájania sa subjektov – rodina, orgán SPODaSK, obec, škola, zamestnávateľ, záujmové organizácie a i. do odbornej práce centra do plánovania pomoci dieťaťa a jeho rodine po umiestnení dieťaťa do centra na pobytové opatrenie je **METÓDA PRÍPADOVEJ KONFERENCIE**. Prípadová konferencia je plánovaná a koordinovaná spoločné stretnutie dieťaťa (ak je to vhodné a účelné), jeho rodiny a všetkých, ktorí pre dieťa predstavujú alebo môžu predstavovať podpornú sociálnu sieť. Cieľom je výmena informácií, zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny, hľadanie optimálneho riešenia a plánovania spoločného postupu, ktorý povedie k napĺňaniu potrieb dieťaťa. Centrum organizuje metodickú prípadovú konferenciu za účasti orgánu SPODaSK a rodičov ihneď a najneskôr do jedného mesiaca po prijatí dieťaťa do centra prípadovú konferenciu za účasti dieťaťa, na ktorú pozýva rodičov, príbuzných, osoby blízke dieťaťu, zástupcov orgánu SPODaSK, zástupcov obce, školy, ktorú dieťa navštevovalo v rodine a ktorú navštevuje počas umiestnenia v centre, predstaviteľov cirkvi a iné subjekty, ktoré sa podieľajú na procese pomoci dieťaťu a jeho rodine. Na prípadovej konferencii sa stanovuje hlavný cieľ sociálnej práce, úlohy pre zúčastnené subjekty na naplnení cieľa a kritérium zmeny v rodine.

2. ODBORNÉ METÓDY PRÁCE S DIEŤAŤOM, JEHO RODINOU A INÝMI FYZICKÝMI OSOBAMI, PRE KTORÉ SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA, A SPÔSOB ZAPÁJANIA SA SPOLUPRACUJÚCICH SUBJEKTOV DO ODBORNEJ PRÁCE CENTRA:

Centrum zabezpečuje pomoc dieťaťu a jeho rodine vykonávaním opatrení najmä vykonávaním sociálnej práce, psychologickej pomoci a starostlivosti, výchovy, špeciálno-pedagogickej starostlivosti, liečebno-výchovnej starostlivosti, diagnostiky a ďalších odborných činností zodpovedajúcich účelu centra.

Umiestnenie dieťaťa do centra predstavuje pre dieťa náročnú životnú situáciu. Centrum má vypracovaný postup, v ktorom stanovuje spôsob oboznámenia sa detí a rodičov, príbuzných a osôb blízkych dieťaťu s programom centra najneskôr do jedného mesiaca po prijatí dieťaťa do centra:

a) POSTUP PRE RODINU:

Cieľ: centrum pomáha rodičom, alebo osobe, ktorá sa o dieťa stará, príbuzným a osobe blízkej dieťaťu zvládnuť náročnú životnú zmenu – rozdelenie rodiny, a stanovuje základné podmienky spolupráce s rodičmi a ostatnými fyzickými osobami počas dočasného pobytu dieťaťa v centre.

Čiastkové úlohy - odborné metódy práce – realizačný odborný tím :

1. centrum zoznámi rodičov s prostredím, v ktorom bude žiť dieťa – exkurzia v centre, vysvetľovanie, inštrukcia, rozhovor – sociálny pracovník a vychovávateľ
2. centrum zoznámi rodičov s právami a povinnosťami rodiča a dieťaťa - vysvetľovanie a inštrukcia - sociálny pracovník a vychovávateľ
3. centrum dohodne podmienky kontaktu rodičov s dieťaťom – rozhovor, inštrukcia, vysvetľovanie – sociálny pracovník
4. centrum ponúka pomoc rodičom ako napísať list dieťaťu o situácii, v ktorej sa rodina ocitla – metóda posilnenia kompetencie rodičov - sociálny pracovník a psychológ
5. centrum sleduje interakciu dieťaťa a rodičov a stanovuje typ vzťahovej väzby – pozorovanie, rozhovor – externý odborný tím centra
6. centrum sa zoznamuje s rodinným prostredím dieťaťa a komunitou, v ktorej dieťa žilo, ak nemá úplné informácie zo sociálnej správy orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“) – anamnéza sociálneho problému, metóda návštevy v rodine, rozhovor – sociálny pracovník, psychológ, vychovávateľ
7. centrum poskytne poradenstvo pre osobu blízku dieťaťu – poradenský rozhovor, návšteva v rodine, sociálna správa o povesti fyzickej osoby – sociálny pracovník, psychológ, orgán SPODaSK
8. centrum spracuje písomnú dohodu o spolupráci s rodičmi, príbuznými a osobami blízkymi dieťaťu počas pobytového opatrenia dieťaťa v centre – sociálny pracovník a riaditeľka centra

b) POSTUP PRE DIEŤA:

Cieľ: dieťaťu bez starostlivosti rodičov centrum zabezpečuje za aktívnej spolupráce s rodinou prispôsobovanie sa náročnej zmene v živote dieťaťa a eliminuje do najvyššej možnej miery nežiaduce negatívne stavy v prežívaní dieťaťa a následné nežiaduce prejavy v správaní dieťaťa.

Odborné metódy práce: metóda posilnenia kompetencie rodičov, poradenstvo pre rodičov, plánovanie, rozhovor s dieťaťom, harmonogram, vysvetľovanie, inštrukcia, návšteva v rodine, psychologická pomoc, záujmová činnosť a šport, zábava, tvorivé aktivity pre dieťa a iné v zmysle tohto programu.

Postupy uľahčujúce adaptáciu dieťaťa v centre:

Rodičia môžu uľahčiť dieťaťu adaptáciu a poskytnúť mu pocit bezpečia:

- častejšími a pravidelnými telefonátmi
- osobnými návštevami v detskom domove
- účasťou na oslavách detí, na vystúpeniach v škole alebo v záujmových organizáciách
- spoločným rozhovorom rodičov a dieťaťa s psychológom, sociálnym pracovníkom prípadne vychovávateľom o dôvodoch umiestnenia a možnostiach zmeny

Vychovávateľa môžu uľahčiť dieťaťu adaptáciu a znížiť napätie, ktoré dieťa odlúčením od rodiny prežíva:

- privítaním dieťaťa v detskom domove/v skupine prípravou spoločnej večere, obeda, alebo inej ritualizovanej formy prijatia dieťaťa alebo umožnením intímneho priestoru, ak dieťa nechce komunikovať po príchode
- zoznámením s jeho osobným priestorom, v ktorom má vlastnú posteľ, skriňu s vecami a miestom pri stole, ktoré je určené pre neho, uzamknutým priestorom na súkromné potreby dieťaťa
- poskytnutím možnosti byť s rodičmi v telefonickom kontakte podľa potrieb dieťaťa
- rozprávaním s dieťaťom o jeho rodine, o životnej histórii, pripomínaním pozitívnych aspektov rodičov, vyhľadávaním informácií o rodine, ktoré dieťaťu pomáhajú v neodpútaní sa a eliminácii citovej deprívácie
- krátkym rozhovorom o právach a povinnostiach dieťaťa – pravidlá centra
- krátkym rozhovorom o zvyklostiach a spôsobe fungovania skupiny – pravidlá skupiny
- opakovaným vysvetľovaním fungovania skupiny
- prejavmi záujmu o dieťa, rozhovormi, v prípade malých detí objatím, čítaním rozprávok, v prípade starších detí poskytnutím pozornosti a odpoveďami na otázky dieťaťa
- sprevádzaním k lekárovi, počas prvých dní do školy, počas nákupu oblečenia
- vysvetľovaním administratívnych úkonov (fotenie do spisu, spracovanie tlačiva útek a iné)

Psychológ a sociálny pracovník môžu pomôcť dieťaťu znížiť napätie z prežíanej straty rodinného prostredia a prispôbiť sa novej situácii:

- rozhovormi podľa potreby dieťaťa na témy, ktoré ho zaujímajú
- skupinovými aktivitami na vytvorenie podpory v prostredí skupiny
- individuálnou terapeutickou a poradenskou prácou na korekciu ťažkej traumatickej skúsenosti spôsobenej skúsenosťami z rodiny a následným umiestnením do centra
- poradenskými rozhovormi s cieľom nájsť „výhody“ umiestnenia do centra pri získaní vzdelania, rozvoja talentu, rozvoja osobnosti dieťaťa u starších detí a využiť ich v praxi

PLÁNOVANIE A VYHODNOCOVANIE VÝCHOVNEJ ČINNOSTI

„Nie je treba deti príliš vychovávať. Stačí pekne žiť a dieťa sa pridá ...“

CIEĽ VÝCHOVNEJ ČINNOSTI : počas pobytu v centre bude dieťaťu zabezpečený život podobajúci sa životu v rodine, a to v spolupráci a rodičmi a príbuznými za aktívnej pomoci ostatných subjektov.

OBSAH VÝCHOVNEJ ČINNOSTI : výchovná činnosť je zameraná predovšetkým na :

- a) vzdelávanie - realizáciou Vzdelávacieho programu
- b) socializáciu - realizáciou Programu sociálnych zručností a Programu sociálnych kompetencií
- c) sebarozvoj dieťaťa – realizáciou Preventívneho programu, Rozvojového programu a Terapeutického programu
- d) záujmovú činnosť - podporou talentu a nadania dieťaťa prostredníctvom umeleckých škôl a športových klubov a vlastných aktivít
- e) zabezpečenie zdravia a podporu zdravého životného štýlu
- f) práca s rodinou a blízkymi osobami dieťaťa - realizáciou Rodičovských programov

KNIHA ŽIVOTA – je odborná metóda individuálnej práce s dieťaťom a nástroj na vytvorenie blízkeho vzťahu dieťaťa v s osobne zodpovedným vychovávateľom. Kniha života zároveň dieťaťu pomáha rozvíjať pocit identity a sebaúcty tým, že im pomôžu udržať spomienky na pozitívne skúsenosti a príbehy ich života. Obsahujú aj príbehy bolestivých skúseností, ktoré sú bežné pre mnohé deti

v náhradnej starostlivosti, pričom vysvetľujú tieto príbehy takým spôsobom, ktorý deťom pomôže vidieť, že oni nenesú vinu za veci, ktoré sa im stali. Kniha života je trvalým záznamom, ktorý sa môže presúvať s dieťaťom (pri zmene umiestnenia). Obsahuje významné predmety, spomienkové predmety z histórie rodiny, fotografie (kresby) rodiny a priateľov, domácich zvierat, fotografie z narodenín, prázdnin a iných významných udalostí, pohľadnice, listy, básne a príbehy, ktoré sú konkrétnymi spomienkami na skúsenosti dieťaťa, genogram a ekomapa, listy od vychovávateľov, ktoré nahrádzajú mesačné plány výchovnej práce a iné podstatné veci pripomínajúce dieťaťu prežitý život.

Dieťa sa na procese tvorby Knihy života najochotnejšie zúčastní spolu s dospelým, ktorému dôveruje. Niektoré deti sa môžu brániť myšlienke Knihy života alebo rozhovorom o ich minulosti. Niektoré deti proces tvorby Knihy života začnú, ale po istom čase vykazujú jasné znaky, že chcú tento proces zastaviť. Keď sa dieťa bráni (možno tým, že sa javí ako hyperaktívne, nepriateľské, zamlknuté alebo regresívne), môže to znamenať, že dieťa nie je pripravené diskutovať o týchto otázkach. Netlačte na deti, ktoré vykazujú znaky, že nie sú pripravené. Táto situácia sa konzultuje s odborným tímom.

KOMUNITA – je odborná metóda práce so skupinou detí. Jej cieľom je vytvárať pozitívne nesúťaživé vzťahy medzi deťmi, blízkosť, emocionálnu pohodu, hodnotiť bez ponižovania a urážania detí spoločný život v skupine, realistický pohľad na dodržiavanie daných pravidiel a priestor na navrhovanie niektorých dôležitých zmien v skupine. Stratégiou je, aby sa každému dieťaťu dostalo ocenenia od dospelých alebo detí. Komunita sa uskutočňuje najmenej 1 krát týždenne. Forma realizácie komunity je v podobe motivačnej nástenky, na ktorú sa pridávajú podakovania detí a zamestnancov konkrétnemu dieťaťu, ocenenia, podporné vyjadrenia, keď sa dieťaťu nedarí, prosby na úpravu správania detí aj dospelých a pod. Komunitu vedie vychovávateľ a môže na ňu prizvať aj iných zamestnancov, ak je to vhodné a účelné.

ODBORNÝ TÍM : výchovnú činnosť v samostatne usporiadanej skupine zabezpečujú vychovávatelia v spolupráci s pomocnými vychovávateľmi, spolupodieľajú sa aj rodičia (ak nemajú rodičovské práva obmedzené súdom), príbuzní a osoby blízke dieťaťu v domácom prostredí prostredníctvom Plánu činnosti pre rodinu, ktorý vychovávateľ odovzdáva rodičovi resp. inej blízkej osobe pri odchode dieťaťa na pobyt mimo detský domov. Plán činnosti pre rodinu je súčasťou Plánu výchovnej práce s dieťaťom v spisovej dokumentácii dieťaťa.

TVORBA A VYHODNOCOVANIE ČIASTKOVÝCH PLÁNOV INDIVIDUÁLNEHO PLÁNU ROZVOJA OSOBNOSTI DIEŤAŤA

V súlade s § 45 odsek 9 a § 49 odsek 6 zákona centrum pripraví v spolupráci s orgánom SPODaSK, a ak je to vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa možné, tak aj s dieťaťom, Individuálny plán rozvoja osobnosti (ďalej len „IPROD“).

IPROD je súbor čiastkových plánov vykonávania odborných činností v centre, najmä Plánu sociálnej práce, Plánu výchovnej práce s dieťaťom, Hlavných úloh psychologickkej činnosti psychológa centra – plánu psychologickkej práce s dieťaťom.

IPROD je komplexne vypracovaný pre každé dieťa po uskutočnenej prípadovej konferencii, na ktorej sa stanovujú hlavné ciele vo všetkých zložkách plánovania pomoci dieťaťu a jeho rodine tak, aby boli naplnené potreby dieťaťa na základe vyhodnotenia celkovej situácie dieťaťa vrátane rodinných súvislostí. IPROD sa vyhodnocuje najmenej raz za 6 mesiacov (v prípade výchovných opatrení najmenej

1 krát za 5 mesiacov) vo všetkých čiastkových plánoch vo forme odbornej správy , ktorá je predložená na prípadovej konferencii.

PLÁN VÝCHOVNEJ PRÁCE S DIEŤAŤOM vypracúva vychovávateľ v spolupráci s ostatnými vychovávateľmi samostatnej skupiny, s psychológom (ktorý stanovuje odporúčania pre vychovávateľov do individuálnej a skupinovej práce s deťmi), sociálnym pracovníkom (ktorý stanovuje odborné metódy práce s dieťaťom a jeho rodinou) a ostatnými externými odbornými pracovníkmi centra.

Plán výchovnej práce je vypracovaný za aktívnej účasti dieťaťa a vyhodnocovaný pravidelne:

- a) písomne najmenej raz za 6 mesiacov vo forme odbornej správy predloženej na prípadovej konferencii k aktualizácii Individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa a Plánu sociálnej práce,
- b) písomne najmenej raz za 6 mesiacov vo forme listu, v ktorom sú formou primeranou pre dieťa vysvetlené a zhodnotené ciele výchovnej práce s dieťaťom všetkými zamestnancami samostatne usporiadanej skupiny. Neformálna správa z plnenia cieľov plánu výchovnej práce vo forme listu je uložená v osobných dokumentoch dieťaťa (tzv. Kniha života),
- c) písomne najmenej raz za 2 mesiace záznamom z rodinnej porady za účasti zamestnancov centra, odborného tímu centra a pozvaných hostí, ak je to vhodné a účelné (externí zamestnanci, zástupcovia škôl, orgánu SPODaSK, školy, rodiny a príbuzných a pod.),
- d) priebežne formou individuálneho rozhovoru vychovávateľov s dieťaťom,
- e) najmenej raz za dva týždne na komunite,
- f) čiastkové ciele sú vyhodnocované písomne v Záznamoch o fyzickom, psychickom a sociálnom vývine dieťaťa alebo v záznamoch v spisovej dokumentácii dieťaťa, ak sa vyskytnú také situácie, ktoré si vyžadujú pozornosť (krízový plán, návšteva v škole a pod.)

PLÁN SOCIÁLNEJ PRÁCE vypracúva sociálny pracovník centra na základe stanovených cieľov na prípadovej konferencii a je jednotný pre centrum a orgán SPODaSK. Umiestnenie do centra má byť zároveň prvým krokom na vytvorenie podmienok návratu dieťaťa do rodinnej starostlivosti. Ciele stanovené v pláne sú zamerané na riešenie nepriaznivej situácie dieťaťa bez rodičovskej starostlivosti , a to: a) sanácia rodinného prostredia s cieľom návratu dieťaťa do rodiny, b) poskytnutie náhradného rodinného prostredia formou náhradnej osobnej starostlivosti alebo formou pestúnskej starostlivosti alebo adopcie, c) postupné osamostatňovanie sa dieťaťa s udržiavaním resp. úpravou a ozdravením vzťahovej väzby dieťaťa s rodičmi formou odborných metód práce, ktoré vykonávajú zamestnanci centra a orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Plán sociálnej práce je vyhodnocovaný a aktualizovaný:

- a) písomne najmenej raz za 6 mesiacov vo forme odbornej správy predloženej na prípadovej konferencii k aktualizácii Individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa a Plánu sociálnej práce,
- b) písomne najmenej raz za 2 mesiace záznamom z rodinnej porady za účasti zamestnancov centra, odborného tímu centra a pozvaných hostí, ak je to vhodné a účelné (externí zamestnanci, zástupcovia škôl, orgánu SPODaSK, školy, rodiny a príbuzných a pod.),
- c) čiastkové ciele sú vyhodnocované na operatívnych stretnutiach odborného tímu a v úradných záznamoch sociálnych pracovníkov v spisovej dokumentácii dieťaťa, ak sa vyskytnú také situácie, ktoré si vyžadujú pozornosť (krízový plán, návšteva v škole a pod.).

PLÁN PRÍPRAVY NA OSAMOSTATNENIE vypracúva sociálny pracovník v spolupráci s dieťaťom vo veku najmenej 17 rokov, odborným tímom a orgánom SPODaSK. Cieľom je uľahčiť prechod dieťaťa do samostatného života. Čiastkové ciele sú zamerané na popis predpokladaného spôsobu zabezpečenia si bývania, zamestnania, úlohy posilňujúce zručnosti na samostatný život (varenie, sebaobsluha, vybavovanie sa príslušných úradoch, výberové konanie do práce a iné), stanovisko rodiny

k možnostiam po odchode mladého dospelého vo forme pomoci rodiny pri zabezpečení bývania, stanovisko obce k možnosti pomoci a vyjadrenie, či tvorila úspory, stanovisko dieťaťa k forme vyplatenia príspevku na osamostatňovanie vo forme peňažnej, vecnej alebo kombinovanej, úlohy jednotlivých subjektov na osamostatňovaní sa mladého dospelého a po odchode z centra. Ak chce zostať mladý dospelý v centre aj po dovŕšení plnoletosti, je v Pláne zahrnutá aj Dohoda s mladým dospelým o podmienkach zotrvania v centre. Ak je mladý dospelý zamestnaný, centrum určuje úhradu.

PLÁN PSYCHOLOGICKEJ STAROSTLIVOSTI – HLAVNÉ ÚLOHY ČINNOSTI PSYCHOLÓGA CENTRA vypracúva psychológ centra. Diagnostickú správu psychológ spracúva v spolupráci s externým tímom centra. Cieľom psychologickej starostlivosti v centre je:

- a) v adaptačnom období poskytovať dieťaťu a rodičom podporu a individuálne poradenstvo,
- b) posúdiť úroveň vývinu osobnosti dieťaťa, typ vzťahovej väzby s rodičom, súrodeneckú väzbu, orientačnú úroveň intelektového potenciálu v diagnostickej správe a formou individuálnej a skupinovej práce pracovať na harmonickom vývine osobnosti dieťaťa za aktívnej spolupráce rodičov,
- c) pracovať s rodičom na zlepšení, úprave alebo udržaní vzťahovej väzby dieťaťa s rodičmi a na zlepšení podmienok návratu dieťaťa do rodinného prostredia,
- d) ponúkať vychovávateľom odborné odporúčania do praxe.

Plán psychologickej starostlivosti sa vyhodnocuje:

- a) písomne jedenkrát za 6 mesiacov vo forme odbornej správy predloženej na prípadovej konferencii k aktualizácii IPRODu a Plánu psychologickej práce,
- b) čiastkové ciele sú vyhodnocované písomne v Záznamovom hárku dieťaťa alebo v záznamoch v spisovej dokumentácii dieťaťa, ak sa vyskytnú také situácie, ktoré si vyžadujú pozornosť (krízový plán, rodičovské konflikty, nezáujem rodiča o dieťa a pod.).

PODMIENKY PRE ZÁUJMOVÚ, ŠPORTOVÚ, KULTÚRNU, REKREAČNÚ ČINNOSŤ A PREJAVOVANIE NÁBOŽENSKÉHO VYZNANIA A VIERY V CENTRE

Centrum poskytuje alebo zabezpečuje deťom podmienky pre záujmovú, športovú, rekreačnú činnosť a podmienky na prejavovanie náboženského vyznania a viery:

- a) v prostredí centra realizáciou Plánu skupinových aktivít centra
- b) mimo centrum v organizáciách na to určených

SKUPINOVÉ AKTIVITY CENTRA : pobytové opatrenia sú realizované v rodinných domoch, čo pozitívne vplýva na individuálny vývin dieťaťa, ale obmedzuje spoločné zážitky detí a vzájomné priateľské vzťahy. Každá skupina najmenej 1 x ročne pripraví a zorganizuje spoločnú aktivitu pre všetky deti v oblasti športu, umenia, hudby, tvorivých dielní a pod. podľa vlastného výberu.

ZÁUJMOVÁ ČINNOSŤ: centrum zabezpečené podmienky pre záujmovú činnosť v Základnej umeleckej škole v Topoľčanoch - odbor tanečný a spevácky, vo futbalových kluboch Topoľčany a Bedzany, v turistickom klube Topoľčany a v Centre voľného času v Topoľčanoch. Deti majú umožnené navštevovať záujmové krúžky aj v základných školách. Ak je to vhodné a účelné, môžu deti navštevovať záujmové a športové organizácie aj v priľahlých mestách Partizánske, Bánovce nad Bebravou a Nitra. Zamestnanci s deťmi v rámci inkluzívnych aktivít navštevujú starých ľudí v Domovoch dôchodcov – penziónoch a v zvieracích útulkoch v meste Topoľčany. Záujmová činnosť je poskytovaná na základe

dohody medzi centrom a poskytovateľmi. V dohode sa uvádza okrem platby aj spôsob premiestňovania sa dieťaťa na krúžok, sprevádzanie dospelou osobou a spôsob odovzdávania informácií.

REKREAČNÁ ČINNOSŤ: je deťom poskytovaná v čase letných a zimných prázdnin podľa finančných možností centra. Platí pravidlo, že pobyt v rodine má prednosť pred rekreačnou činnosťou v rekreačných zariadeniach. Deti sa aktívne podieľajú na výbere rekreačného zariadenia formou diskusie prípadne ankety. Deti sa rekreujú pravidelne v zariadeniach, ktoré sa venujú osobitne deťom bez rodičovskej starostlivosti a majú odborné skúsenosti (Očkolandia, Fantázia, Úsmev ako dar, Minibodka Šaľa).

KULTÚRNA ČINNOSŤ: v rámci rozvoja estetického vnímania dieťaťa, prezentácie jeho talentu, podpory socializácie a odstraňovania negatívneho správania centrum podporuje účasť detí na aktivitách kultúrnych inštitúcií mesta Topoľčany, Nitra (mestská galéria, kino, divadlo a pod.) na základe ročného plánu, ktorý vychádza z finančných možností skupiny. Ak dieťa aktívne vystupuje na kultúrnych podujatiach, povinnosťou detského domova je zabezpečiť Informovaný súhlas rodiča.

PREJAVOVANIE NÁBOŽENSKÉHO VYZNANIA A VIERY: je súčasťou rozvoja osobnosti dieťaťa. V úzkej spolupráci s rodičmi dieťaťa im je umožňované zúčastňovať sa pobožností v kostoloch mesta Topoľčany, absolvovať krst, prijímanie a birmovku. Ak rodičia nesúhlasia s evanjelizáciou svojho dieťaťa, toto navštevuje v škole etickú výchovu.

ZABEZPEČENIE ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI DEŤOM A PLNOLETÝM, PRE KTORÝCH SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA V CENTRE:

Zdravotná starostlivosť o deti sa zabezpečuje v týchto oblastiach: hygiena životného prostredia, zdravotnícko – preventívne opatrenia, starostlivosť počas ochorenia dieťaťa, administratíva zdravotnej starostlivosti.

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA : jedná sa o celkovú čistotu a bezinfekčnosť prostredia centra, t. j. izieb detí, spoločných priestorov, hygienických priestorov, kancelárií, skladov a vonkajších pieskovísk. Deti si upratujú izby priebežne, spoločné upratovanie vykonávajú zamestnanci spoločne s deťmi v sobotu. Sanitárne dni si stanovujú koordinátori individuálne, sanitárne čistenie sa vykonáva prevažne v nočnej zmene, výnimočne počas neprítomnosti detí v čase letných prázdnin.

ZDRAVOTNÍCKO – PREVENTÍVNE OPATRENIA: v užšom slova zmysle sa jedná o pravidelné preventívne lekárske prehliadky, ktoré zabezpečuje gazdinka a pravidelné kontrolovanie zdravotného stavu detí, ktorý je sledovaný v Knihe denného hlásenia. V širšom zmysle slova sa jedná o pestovanie hygienických návykov detí, pohyb na čerstvom vzduchu, správna životospráva, spánkový režim. Deti patria do ambulancie MUDr. Matúšovej v Topoľčanoch.

STAROSTLIVOSŤ POČAS OCHORENIA DIEŤAŤA: deti k lekárovi sprevádza pomocná vychovávateľka s ekonomickou agendou.

PSYCHIATRICKÁ STAROSTLIVOSŤ : deti sú zaradené do dispenzára prevažne MUDr. Kmeťovej v Topoľčanoch. Odborné vyšetrenia v psychiatrickej a gynekologickej ambulancii (okrem preventívnej prehliadky) zabezpečuje psychológ alebo vychovávateľ. Návrh na lekársku návštevu dáva vychovávateľ prípadne nočný vychovávateľ. Lieky pre dieťa obratom zabezpečuje gazdinka. Evidenciu liekov vedie poverený zamestnanec. Lieky, ktoré z akéhokoľvek dôvodu neboli dieťaťom využívané sa odovzdávajú do lekárne. Ak dieťa odmietne podávaný liek užiť, vychovávateľ o tom informuje riaditeľku centra, ktorá zabezpečí, aby bolo dieťa riadne poučené o následkoch neužívania liekov na zdravotnom stave a informuje rodičov. O tejto situácii je spísaný záznam.

ODBORNÁ ZDRAVOTNÍCKA STAROSTLIVOSŤ: centrum využíva odborné služby lekárov v Nemocnici s poliklinikou v Topoľčanoch a v neštátnych ambulanciách v Topoľčanoch. Centrum zabezpečuje odbornú lekársku starostlivosť: stomatologickú, gynekologickú, neurologickú, chirurgickú,

kardiologickú, oftalmologickú, gastroenterologickú, kožnú, ORL a iné, ktoré sú potrebné pre dieťa prostredníctvom príslušných lekárov.

Pobyt dieťaťa v zdravotníckom zariadení: hospitalizáciu na psychiatrickej klinike organizuje a zabezpečuje sociálna pracovníčka v spolupráci s vychovávateľmi, inú hospitalizáciu pomocná vychovávateľka v spolupráci s vychovávateľmi, o čom informuje sociálnu pracovníčku. O hospitalizácii sa vedie záznam v Knihe denného hlásenia. Rodič dáva súhlas na operáciu, v prípade ohrozenia jeho života detský domov koná aj bez predchádzajúceho súhlasu rodiča, informuje ho neodkladne. V prípade, ak nie je možné zabezpečiť prítomnosť riaditeľky centra, informovaný súhlas podpíše zamestnanec v službe. O operácii dieťaťa informuje sociálna pracovníčka aj príslušný orgán SPODaSK. Sociálna pracovníčka má povinnosť informovať rodičov o hospitalizácii, v prípade operácie aj o jej výsledku.

Pobyt dieťaťa na liečení: ak dá ošetrojúci lekár návrh na liečenie dieťaťa, pomocná vychovávateľka - gazdinka v spolupráci so sociálnou pracovníčkou zabezpečí koordináciu liečenia a SP neodkladne oboznámi s miestom pobytu dieťaťa jeho rodičov a orgán SPODaSK.

ADMINISTRATÍVNA AGENDA : lekárska starostlivosť je vedená v IPRODe v časti zdravotná starostlivosť. Evidenciu lekárskeho návštev vedie pomocná vychovávateľka – gazdinka ako Vyhodnotenie zdravotnej starostlivosti o dieťa za obdobie ½ roka. Záznam o podávaní liekov počas choroby sa vedie v Knihe denného hlásenia. Evidenciu liekov v prípade nevoľnosti z lekárníčky vedú vychovatelia, ktorí podali liek dieťaťu.

ZABEZPEČENIE ŠKOLSKÉJ DOCHÁDZKY A PRÍPRAVY NA POVOLANIE DETÍ, PRE KTORÉ SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA A PLNOLETÝCH FYZICKÝCH OSÔB DO 25 ROKOV VEKU PO UKONČENÍ POBYTOVÉHO OPATRENIA SÚDU NADOBUDNUTÍM PLNOLETOSTI:

Každé dieťa, ktoré je prijaté na pobytové opatrenie do centra má zabezpečené vzdelávanie v systéme materských, základných, stredných a vysokých škôl. Ak dieťa prechádza na vyšší stupeň v školskom systéme, vychovávateľ poskytuje dieťaťu v spolupráci so školou odborné poradenstvo. O tomto sa vedie záznam v Pláne výchovnej práce s dieťaťom. Ak má dieťa záujem, môže sa v sprievode vychovávateľa zúčastniť prezentácií stredných škôl počas Dní otvorených dverí.

Prihlášku do školy podpisujú rodičia dieťaťa. Ak miesto pobytu rodičov nie je centru známe, podpisuje prihlášku riaditeľka centra. Sociálna pracovníčka zabezpečí informovanosť rodičov bezodkladne. O každej zmene školy v čase umiestnenia dieťaťa v centre rozhodujú rodičia dieťaťa. Ak v čase zmeny školy dieťaťa nie je možné zabezpečiť prítomnosť rodičov, centrum rozhodne, avšak rodičov informuje na ich trvalom pobyte písomne alebo telefonicky, čo zaznamená na prihláške.

Deti navštevujú základné, stredné školy a špeciálne školy prednostne v Topoľčanoch. Mimo Topoľčian deti študujú v prípadoch, ak nie je obdobná škola v Topoľčanoch alebo je v záujme dieťaťa (napr. je to v blízkosti rodiča, osoby ktorá sa o dieťa stará alebo osoby blízkej dieťaťu). Štúdium mimo mesto Topoľčany schvaľuje riaditeľka centra na základe návrhu odborného tímu a keď je to vhodné a účelné. Prípravu na školské vyučovanie zabezpečujú pravidelne vychovatelia. Za účelom dosiahnutia kvalitných výsledkov v škole sa vychovávateľ zúčastňuje rodičovských združení a návštev v škole aj bez pozvania. Vychovávateľ sa pravidelne na konci mesiaca informuje na výsledky výchovno-vzdelávacieho procesu. O spolupráci so školou vedie vychovávateľ záznam v Knihe denného hlásenia, v Záznamoch o fyzickom, psychickom a sociálnom vývine, v Mesačnom vyhodnotení Plánu výchovnej práce s dieťaťom a v elektronickej žiackej knižke.

Samostatne do školy chodia deti v závislosti od ich individuálnych schopností, prevažne od 10 rokov. Ak je škola bližšie k centru, dieťa môže chodiť aj od nižšieho veku. Dieťa pred prvým samostatným odchodom do školy absolvuje poučenie a minimálne týždeň so sprievodom dospelé osoby, prípadne

staršieho dieťaťa, určeného vychovávateľom, po dohode s týmto dieťaťom. Staršie dieťa je poučené o bezpečnosti pri sprevádzaní mladšieho dieťaťa. O prvom samostatnom odchode do školy ako aj o spôsobe poučenia vychovávateľ spracuje vychovávateľ záznam.

Mladí dospelí, ktorí navštevujú stredné alebo vysoké školy, resp. pracujú môžu zotrvať v centre do 25 rokov veku. Podmienky sú podrobne stanovené v Dohode o zotrvaní mladého dospelého v centre. Administráciu vykonáva sociálna pracovníčka.

PRÁVA DETÍ A MLADÝCH DospelÝCH, PRE KTORÝCH SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA V CENTRE :

Deti a mladí dospelí majú právo na všetky náležitosti, vyplývajúce zo zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a Dohovoru o právach dieťaťa.

Deti a mladí dospelí majú právo:

- zúčastňovať sa plánovania na prípadovej konferencii, dostávať požadované informácie a byť informované o možnostiach kontaktu so svojou rodinou,
- na kvalifikovanú všestrannú starostlivosť, kvalifikovanú odbornú pomoc zamestnancov detského domova,
- na stabilné prostredie. Majú možnosť vytvárať si blízke citové vzťahy s rovesníkmi aj dospelými osobami v detskom domove,
- na plánovanú budúcnosť – sanácia rodiny, náhradná rodinná starostlivosť, osamostatňovanie,
- na ochranu v prostredí detského domova pred šikanovaním, zneužívaním a násilím,
- na súkromie,
- na zachovanie, obnovenie a zlepšovanie kontaktu s rodičmi, súrodencami, príbuznými a blízkymi osobami,
- na nadväzovanie kontaktov a vzťahov s blízkymi osobami a rovesníkmi,
- na vzdelanie podľa svojich schopností a na výber strednej resp. vysokej,
- na rozvoj svojich schopností, zručností a nadania,
- na zdravý životný štýl (stravovanie, rekreačná činnosť),
- na starostlivosť o telesné a duševné zdravie,
- na spolurozhodovanie o svojom živote vo všetkých rozhodnutiach, ktoré sa týkajú ich osoby alebo ich rodiny,
- požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv. To platí aj vtedy, ak dieťa nemôže vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť požiadať o pomoc samo, ale prostredníctvom tretej osoby.
- na ochranu osobných údajov v zmysle zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov. Každý, kto nezachová mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach týkajúcich sa detí a mladých dospelých, o ktorých sa dozvedel pri výkone svojho povolania, hrubo porušil práva detí ako aj pracovnú disciplínu.

Dieťa, pre ktoré sa v centre vykonávajú opatrenia, sa môže dožadovať sa ochrany svojich práv:

- u riaditeľky centra v akomkoľvek čase a za akýchkoľvek podmienok na telefónnom čísle 0905 234 066
- môže sa obrátiť aj bez vedomia centra na orgán SPODaSK, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru.

Dieťa je v centre preukázateľne oboznámené s tým, že sa môže obrátiť na orgán SPODaSK, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru bez vedomia centra priamo alebo prostredníctvom inej osoby:

a) vloženíu listu so svojím podnetom do *Schránky prokurátora*

- b) elektronicky prostredníctvom e-mailu alebo on-line chatu na webovej stránke daného orgánu
- c) telefonátom na *Linku detskej istoty 112 alebo na Bezplatnú telefonickú linku*
- d) osobne v sídle daného orgánu

Dieťa je poučené so spôsobmi podávania podnetov na príslušné orgány a má na viditeľnom mieste / v samostatne usporiadanej skupine / uvedené ich kontaktné údaje.

PRÁVA RODIČOV A INÝCH BLÍZKYCH OSÔB DETÍ, PRE KTORÝCH SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA V CENTRE:

Ak rodičia nemajú rodičovské práva nijakým spôsobom upravené, obmedzené alebo zrušené podľa zákona o rodine, a je to vhodné a účelné, centrum je povinné spolupracovať s rodičmi a rešpektovať práva rodičov:

RODIČIA MAJÚ PRÁVO NA INFORMÁCIE O DIEŤATI

Informácie o dieťati podáva sociálna pracovníčka na prípadovej konferencii, pri návšteve rodiča v centra alebo podá informácie telefonicky, ak je presvedčená, že komunikuje s rodičom. Záznamy o informovaní rodičov sú zaznamenané v Záznamovom hárku SP, alebo v internom doklade v spisovej dokumentácii dieťaťa. Informácie o vzdelávacom procese dieťaťa podáva vychovávateľ. Záznamy o informovanosti rodičov sú zaznamenané v Knihe denného hlásenia, v Záznamoch o fyzickom, psychickom a sociálnom vývine alebo v odbornej správe predloženej na prípadovej konferencii.

RODIČIA MAJÚ PRÁVO POŽIADAŤ O POMOC PRI NÁVRHU NA ZRUŠENIE ÚSTAVNEJ STAROSTLIVOSTI

Ak rodič požiada o zrušenie ústavnej starostlivosti centrum mu poskytne poradenstvo o spôsobe podania žiadosti.

RODIČIA MAJÚ PRÁVO NA STRETÁVANIE SA S DIEŤAŤOM

Centrum utvára podmienky na stretávanie sa dieťaťa s jeho rodičmi. Dieťaťu a jeho rodičom poskytuje centrum, orgán SPODaSK a obec pomoc na uľahčenie priebehu stretnutí, na rozvoj a úpravu ich vzájomných vzťahov a na úpravu rodinných pomerov dieťaťa.

Centrum podporuje pravidelný kontakt detí s rodičmi, vyhľadáva rodičov, motivuje ich k návštevám detí a uľahčuje im priebeh prvej návštevy empatickým prístupom, vzájomnou komunikáciou v partnerskom duchu.

Centrum dohodne s rodičmi dieťaťa a s dieťaťom, ktoré je schopné vyjadriť svoj názor, miesto, čas, rozsah a spôsob stretávania sa s ohľadom na potreby dieťaťa, možnosti a schopnosti rodičov dieťaťa. Ak je to v záujme dieťaťa nevyhnutné, centrum je oprávnené:

- a) určiť, že rodič dieťaťa sa nemôže stretnúť s dieťaťom, pričom dôvod takéhoto určenia musí byť zaznamenaný v spisovej dokumentácii dieťaťa a musí byť oznámený súdu a orgánu SPODaSK na účel hodnotenia účinnosti pobytového opatrenia
- b) určiť, že rodič dieťaťa sa môže stretnúť s dieťaťom
 - len za prítomnosti sociálneho pracovníka alebo psychológa alebo vychovávateľa
 - len v spoločenských priestoroch samostatnej skupiny centra alebo v návštevnych priestoroch centra
 - mimo centra v územnom obvode mesta Topolčany
 - na inom mieste vhodnom alebo vytvorenom na účel stretávania sa dieťaťa s jeho rodičom
- c) umožniť dieťaťu pobyť s rodičom mimo centra

Návštevy rodičov v centre musia prebiehať tak, aby neboli obmedzované práva ostatných detí v samostatnej skupine. Termín návštevy rodičov je dopredu dohodnutý so sociálnou pracovníčkou. Ak

rodičia prídu neohlásení, dĺžku návštevy určí službukonajúci zamestnanec. Na dĺžke návštevy blízkej osoby a priateľov detí a mladých dospelých sa dopredu dohodne službukonajúci vychovávateľ s návštevou tak, aby nebolo zamedzené plneniu denných úloh v rámci harmonogramu dňa.

Rodičia oznamujú svoj záujem o pobyt dieťaťa v domácom prostredí písomnou formou. Centrum v súlade s opatreniami v IPRODe rozhodne o spôsobe použitia stravného dieťaťa, ktoré odovzdá rodičom vo forme finančnej alebo vo forme nákupu potravín.

Centrum požaduje od rodiča dôsledné plnenie výchovných cieľov v starostlivosti o dieťa. Vychovávateľ pred odchodom dieťaťa odovzdá rodičom Plán činnosti pre rodinu, v ktorom sú zaznamenané úlohy pre dieťa aj rodičov ako aj výchovné usmernenia pre rodičov.

POVINNOSTI DETÍ A MLADÝCH DOSPELÝCH, PRE KTORÝCH SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA V CENTRE:

POVINNOSTI DETÍ:

Deti majú povinnosť dodržiavať organizáciu dňa, plniť si svoje školské povinnosti, starať sa o svoj osobný priestor, podieľať sa na spoločných činnostiach, starať sa o svoj vzťah, starať sa o svoje osobné veci, chrániť majetok skupiny a centra, pomáhať pri udržiavaní poriadku skupiny a centra, prispievať svojou prácou na skrášľovanie okolia skupiny a centra, dodržiavať termíny vychádzok, rešpektovať dohodnutý z diskotéky alebo iných podujatí, ktorých sa zúčastňujú.

SPRÁVANIE DIEŤAŤA V SKUPINE DETÍ:

Deti majú povinnosť správať sa k ostatným deťom ohľaduplne a priateľsky a osobnou pomocou sa podieľať sa spoločných potrebách skupiny. Osobná pomoc v spoločných potrebách skupiny sú povinnosti pri príprave stravy, upratovaní, šetrnom zaobchádzaní s vybavením priestorov centra, pri pomoci mladším a postihnutým deťom, pri údržbe vlastných vecí aj zariadenia skupiny. Deťom nesmú byť prikázané pracovné povinnosti, ak nesúvisia so sociálnym učením dieťaťa smerujúcim k samostatnosti, napr. umývať priestory, ktoré využívajú zamestnanci, dezinfikovať spoločné priestory, umývať okná a pod. Nie je prípustné využívať menšie deti na drobné služby, na vykonanie povinností, ktoré boli určené dieťaťu.

Deti majú povinnosť rešpektovať čas nočného odpočinku vypnutím rádia, počítača a mobilného telefónu. Vychovávateľ má právo žiadať od detí tieto médiá v prípade, že svojím konaním znemožňujú pokojný spánok alebo oddych ostatným deťom alebo sa sami vystavujú nedostatku spánku. Ak vychovávateľ dieťaťa odoberie uvedené médiá, ráno mu ich vráti do užívania.

SPRÁVANIE DETÍ K ZAMESTNANCOM:

Deti majú povinnosť prejavovať zamestnancom úctu a rešpektovať ich. Úcta a rešpektovanie znamená, že každé dieťa si váži svojich vychovávateľov a ostatných zamestnancov detského domova. Deti oslovujú zamestnancov „teta“ a „ujo“. Vzájomné nezhody riešia slušným spôsobom, bez používania vulgarizmov.

POVINNOSTI MLADÝCH DOSPELÝCH:

Mladí dospelí majú povinnosť dodržiavať Dohodu o zotrvaní v centre. Ako dospelé osoby majú len oznamovaciu povinnosť o svojich aktivitách počas voľných dní, víkendov a sviatkov. Počas školských dní dodržiavajú bežný Harmonogram dňa.

POVINNOSTI RODIČOV A INÝCH BLÍZKYCH OSÔB DIEŤAŤA ALEBO MLADÝCH DOSPELÝCH, PRE KTORÝCH SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA V CENTRE :

1. Rodičia majú povinnosť platiť výživné /úhradu za pobyt dieťaťa v centre.
2. Rodičia majú povinnosť pri návštevách dieťaťa v centre byť triezvy, čistý, v pokojnom stave a bez prítomnosti cudzích osôb.
3. Rodičia majú povinnosť informovať centrum o zmene svojho bydliska, pracoviska a svojich príjmoch.
4. Rodičia majú povinnosť informovať centrum o všetkých skutočnostiach, ktoré môžu byť nápomocné počas dočasnej starostlivosti o dieťa, ktoré oznamujú osobne alebo prostredníctvom Plánu činnosti pre rodinu alebo telefonicky.
5. Rodičia majú povinnosť zabezpečovať výchovu dieťaťa počas návštevy v domácom prostredí tak, ako im to určuje Plán činnosti pre rodinu. Rodičia majú povinnosť počas návštevy dieťaťa v domácom prostredí chrániť zdravie detí, napr. pokračovať v zdravotnej starostlivosti o dieťa (podávanie liekov) a informovať centrum, ak pobyt v domácom prostredí neplní svoj účel alebo dieťa nerešpektuje podmienky Plánu činnosti pre rodiča
6. Rodičia majú povinnosť predkladať vyúčtovanie stravného, ak je to rozhodnuté na PK alebo rodič dá súhlas v Pláne činnosti pre rodinu.

VÝCHOVNÉ PROSTRIEDKY, KTORÉ JE MOŽNÉ ULOŽIŤ DEŤOM :

V centre JE ZAKÁZANÉ :

- a) používať všetky formy telesných trestov na dieťati a iné hrubé alebo ponižujúce formy zaobchádzania a formy trestania dieťaťa, ktoré mu spôsobujú alebo môžu spôsobiť fyzickú ujmu alebo psychickú ujmu.
- b) používať ako výchovný prostriedok zákaz kontaktu s rodičmi a ďalšími blízkymi osobami sociálne vylúčenie, vyžadovanie neprimeraných fyzických výkonov, zásahov do vonkajšieho vzhľadu a nosenia znevažujúceho oblečenia, neodôvodnené zasahovanie do stravovania, iné výchovné prostriedky a postupy, ktoré dieťaťu môžu spôsobiť poníženie a môžu neprimerane zasiahnuť do jeho ľudskej dôstojnosti, použiť výchovný prostriedok len preto, že dieťa je súčasťou skupiny (tzv. „kolektívny trest“), zneužiť iné deti na rozhodovanie o určení výchovného prostriedku pre iné dieťa

V centre je POUŽÍVANÝ Preventívny systém výchovných prostriedkov žiaduceho a nežiaduceho správania.

ŽIADUCE SPRÁVANIE detí je podporované a oceňované úsmevom, objatím, bozkom, slovnou pochvalou pred rodičmi, deťmi a inými dospelými, predĺžením vychádzky, diskotékou u starších detí, účasťou na aktivitách organizovaných Úsmevom ako dar, či inými organizáciami, finančným darom alebo výhodou, ktorú navrhne dieťa, a to:

- a) disciplína pri dodržiavaní režimu v zmysle „Teraz vstávame, teraz sa učíme, teraz sa hráme, teraz ideme spať, teraz je nočný pokoj a odkladáme mobily, počítače, rádiá mimo spálňu, aby sme sa vyspali a nevyrušovali navzájom, teraz upratujeme, teraz máme voľno....“
- b) slušné správanie – vedieť poprosiť, poďakovať, ospravedlniť sa, priznať si chybu,
- c) úcta k dospelým – povedať svoj názor bez vulgarizmov a vypočuť aj druhú stranu,
- d) pomoc menším a postihnutým deťom – pomáhať deťom pri učení, pri hygiene, na vychádzke, alebo keď ich požiadajú, nekričať na nich, nevyháňať ich z izby, neposmievat' sa im, nepýtať od nich vreckové,
- e) plnenie si svojich povinností v škole a v skupine – učiť sa, starať sa o svoje veci a svoj priestor a i.

- f) úprimnosť, pravdivosť – zostať čestným v každej situácii, aj keď sa dieťa obáva dôsledku svojho správania,
- g) spolupodieľanie sa na rituáloch, ktoré vytvárajú atmosféru rodiny – spoločné stravovanie, spoločné večerné rozhovory, spoločná modlitba, ak je to vhodné a účelné, spoločné aktivity (starostlivosť o zvieratká v útulku, návštevy domovov dôchodcov a pod.), spoločné výlety a hry, spoločné oslavy sviatkov detí, príprava vianočných sviatkov a pod.,
- h) pozitívne výsledky vo vzdelávacom procese, snaha dieťaťa.

Pri stanovovaní výchovných prostriedkov na odstránenie alebo elimináciu NEŽIADUCEHO SPRÁVANIA je potrebné rešpektovať odborné poznatky o vývine detí s neistou vzťahovou väzbou a obranných a vyrovnávacích stratégiách traumatizovaných detí, ktoré sa môžu pobytom v centre zosilniť a tiež schopnosťou dieťaťa porozumieť a dodržiavať hranice.

V centre sú využívané nasledovné výchovné prostriedky v závislosti od veku dieťaťa:

- a) slovné napomenutie v súkromí
- b) slovné napomenutie pred deťmi
- c) odchod na svoju izbu
- d) zákaz pozerat' obľúbený TV program
- e) obmedzenie času stráveného pri počítači
- f) odobratie mobilu už pred večierkou
- g) odobratie časti vreckového v zmysle zákona
- h) skrátená vychádzka, ak dieťa nedodrží čas návratu
- i) preloženie diskotéky na iný termín,
- j) mimoriadne pomocné práce (napr., zametanie listia, utieranie parapiet a pod.)

V prípade eliminácie nežiaduceho správania sa dodržiava pravidlo: jeden priestupok – jedno opatrenie - počas prítomnosti vychovávateľa v pracovnej zmene, ktorý ho udelil ihneď po rozhovore s dieťaťom.

Výrazné poruchy správania detí sa konzultujú na rodinných poradách a individuálne s psychológom centra, prípadne s externým tímom centra. Porušovanie Programu centra nie je dôvodom na preradenie dieťaťa do iného zariadenia. Ak je v záujme dieťaťa potrebné zabezpečiť odbornú pomoc alebo činnosť, ktorú centrum nevykonáva, centrum ju zabezpečí inou právnickou alebo fyzickou osobou, ktorá spĺňa požadované odborné predpoklady, a to na základe rozhodnutia súdu na určité obdobie, ktoré stanoví v rozhodnutí súd. Postup pri zmene zariadenia je stanovený vnútornými predpismi centra.

POSKYTOVANIE VRECKOVÉHO DEŤOM :

Za účelom usmerňovania sociálneho vývinu sa dieťaťu a mladému dospelému poskytuje vreckové. O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa. Dieťaťu musí byť poskytnutá potrebná pomoc zohľadňujúca jeho vek a rozumovú vyspelosť : ak ide o dieťa vo veku od 6 rokov do 18 rokov veku, spôsob využitia vreckového sa dohodne v IPRODe resp. Pláne prípravy na osamostatňovanie. Ak ide o mladého dospelého, spôsob využitia vreckového sa dohodne v Dohode o zotrvaní mladého dospelého v detskom domove

Výška vreckového dieťaťa a mladého dospelého je mesačne:

- a) 8 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 6 rokov do 10 rokov veku,
- b) 12 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 10 rokov do 15 rokov veku,
- c) 30 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 15 rokov veku.

Vreckové ako opatrenie sociálnoprávnej ochrany detí finančného charakteru je poskytované tak, aby bol sústavne zabezpečovaný priaznivý sociálny vývin dieťaťa. Pre vhodné usmernenie sociálneho vývinu dieťaťa sociálny pracovník a vychovávateľ primeraným spôsobom oboznámi dieťa s výhodou tvorby úspor a šetrenia na dôležité udalosti. Ak dieťa prejaví záujem o tvorbu úspor z vreckového, navrhnutú čiastku odvádza sociálna pracovníčka na vkladnú knižku dieťaťa. Ak dieťa prejaví záujem o šetrenie na dôležité udalosti, navrhnutú čiastku si dieťa uschová u vychovávateľa. Centrum spoločne s dieťaťom najmenej 1 krát ročne hodnotí, či sa poskytnutím vreckového dosiahol účel usmerňovania sociálneho vývinu dieťaťa a navrhne dieťaťu prípadné zmeny v narábaní s vreckovým. Predpis vreckového vystavuje sociálna pracovníčka. Predpis odovzdá vychovávateľovi, ktorý eviduje narábanie dieťaťa s vreckovým. Na konci účtovného roka evidenčný hárok do účtovníctva.

POSTUP ZAMESTNANCOV CENTRA V KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH:

Centrum má na zvládnutie rizikových situácií vypracovaný Krízový plán, s ktorým sú zamestnanci oboznámení a je im k dispozícii na dostupnom mieste. Jeho cieľom je stanoviť záväzný postup pre všetkých pracovníkov centra v prípade ohrozenia života, zdravia detí a vychovávateľov, podozrenie na protiprávne konanie. V prípade, že by dieťa fyzicky ohrozovalo seba, prípadne deti a pracovníkov v skupine, je nutné volať na číslo 112 a následne čo najskôr o celej veci informovať riaditeľku centra a členov odborného tímu.

ÚTEK DIEŤAŤA:

Za útek možno považovať svojvoľné opustenie centra bez súhlasu službukonajúceho vychovávateľa alebo iného zamestnanca centra.

Ak centrum umožnilo pobyt dieťaťu mimo centrum a dieťa sa v určenom čase nevrátilo, centrum je povinné ihneď, najneskôr do 24 hodín vyzvať rodičov dieťaťa alebo osoby blízke dieťaťu, aby do 24 hodín zabezpečili návrat dieťaťa.

Ak dieťa opustí centrum bez súhlasu, je povinné túto skutočnosť oznámiť bezodkladne najbližšiemu útvaru policajného zboru (PZ, polícia), rodičom dieťaťa, súdu, ktorý nariadil ústavnú starostlivosť, neodkladné opatrenie alebo uložil výchovné opatrenie, a orgánu SPODaSK. Na zabezpečenie všetkých potrebných údajov o dieťati pre potreby policajného zboru je vychovávateľ povinný vypracovať vopred tlačivo o úteku a opatriť ho aktuálnou fotkou dieťaťa. Nahlásenie úteku dieťaťa na Políciu zabezpečí vychovávateľ, ktorému sa končí pracovná zmena.

Útek dieťaťa nie je dôvodom na premiestnenie do iného typu zariadenia. V prípade, že je útekmi ohrozené zdravie alebo život dieťaťa alebo ostatných detí, je nutné zvážiť ochranu dieťaťa v uzatvorenom výchovnom systéme na základe rozhodnutia súdu. Útek dieťaťa sa eviduje v Knihe útekov.

Sociálna pracovníčka nahlási útek do 24 hodín zriaďovateľovi, príslušnému orgánu SPODaSK, rodičom a súdu, ktorý nariadil súdne rozhodnutie.

AGRESÍVNE SPRÁVANIE DIEŤAŤA:

Hlavným cieľom je zabezpečiť bezpečnosť dieťaťa, vlastnú bezpečnosť a zabezpečiť bezpečnosť detí, ktoré sú v blízkosti dieťaťa, ktoré sa prejavuje agresívne.

Dôležité je zachovávať pokoj, ostatné deti presunúť do bezpečnej vzdialenosti, minimalizovať očný kontakt s agresorom, sledovať jeho verbálne aj neverbálne prejavy, nenarušovať jeho osobný priestor, pokúsiť sa identifikovať príčinu úzkosti, straty sebakontroly. Následne podať adekvátnu liekovú terapiu, čakať kým sa neupokojí a informovať koordinátora.

V prípade zlyhania uvedených krokov, zavolať rýchlu zdravotnú pomoc a políciu. Na záver je potrebné spísať záznam o vzniknutej situácii a udalosti oznámiť riaditeľke centra a odbornému tímu.

NEPLNENIE POVINNEJ ŠKOLSKÉJ DOCHÁDZKY - ZÁŠKOLÁCTVO DIEŤAŤA:

Cieľom je identifikovať dôvody záškoláctva, zabezpečiť odstránenie tohto sociálno-patologického javu. Informácie podať koordinátorovi, intenzívne spolupracovať so školou, odborným tímom.

SEBAPOŠKODZOVANIE DIEŤAŤA:

Cieľom je eliminovať riziko ublíženia si na zdraví, na najnižšiu možnú mieru a zabezpečiť dieťaťu čo najskôr adekvátnu odbornú pomoc. Je potrebné dieťa upokojiť, rozptýliť jeho pozornosť, odobrať mu nebezpečný predmet, poskytnúť prvú pomoc alebo ošetrovanie. V závislosti od situácie privolať rýchlu zdravotnú pomoc. Bezodkladne informovať koordinátora, spísať záznam o vzniknutej situácii.

ŠIKANOVANIE:

Šikanovaním označujeme úmysel ublížiť druhému fyzicky, alebo psychicky. Je to napríklad bitie, strkanie, vyhrážanie sa fyzickým útokom, krádeže peňazí a vecí, schovávanie a ničenie vecí, ale aj ohováranie, nadávky, či vylúčenie zo spoločnosti ostatných, teda spolčenie sa viacerých detí proti jednému.

Ak dôjde k šikane medzi deťmi, pomoc dieťaťu poskytne psychológ centra. Ak došlo k šikanovaniu prvý krát, dieťaťu, ktoré šikanovalo, bude poskytnutá odborná psychologická pomoc. Ak došlo k šikanovaniu opakovane, centrum zabezpečí informovanie orgánu SPODaSK, políciu a rodičov detí, a vykoná okamžité opatrenia na ochranu ostatných detí a mladých dospelých premiestnením do takého typu zariadenia, v ktorom mu je poskytnutá špecializovaná odborná pomoc.

USMRTENIE, ZABITIE A ÚMRTIE OSOBY UMIESTNENEJ V CENTRE:

1. službukonajúci vychovávateľ telefonicky informuje neodkladne o vzniknutej mimoriadnej udalosti riaditeľku centra.
2. riaditeľka centra následne obratom informuje o vzniknutej mimoriadnej udalosti sociálnu pracovníčku, ktorej je pridelená samostatná skupina, kde mimoriadna udalosť vznikla.
3. sociálna pracovníčka prichádza do centra bezprostredne po obdržaní informácie o vzniku mimoriadnej udalosti informuje e-mailom príslušné orgány – príslušnú prokuratúru, políciu, súd, ktorý vydal rozhodnutie, Ústredie PSVaR, príslušný orgán SPODaSK a rodičov dieťaťa
4. riaditeľka, sociálna pracovníčka a službukonajúci vychovávateľ zostávajú na mieste vzniku mimoriadnej udalosti a plnia pokyny orgánov činných v trestnom konaní.

INÁ UDALOSŤ, KTORÁ SVOJOU POVAHOU MÔŽE VZBUDIŤ ŠIROKÝ OHLAS VEREJNOSTI:

1. vychovávateľ, ktorý nadobudne dojem, že situácia, ktorá v samostatnej skupine vznikla má charakter mimoriadnej udalosti, ktorá by svojou povahou mohla vzbudiť široký ohlas verejnosti, nahlási písomne (e-mailom) túto skutočnosť riaditeľke centra, kde podrobne opíše vzniknutú situáciu a žiada o vykonanie opatrenia za účelom odstránenia dôsledkov mimoriadnej udalosti.
2. ak riaditeľka a odborný tím posúdia túto mimoriadnu situáciu ako závažnú, zašlú neodkladne informáciu na Ústredie PSVaR aj s prijatými opatreniami riešenia mimoriadnej situácie

HARMONOGRAM CENTRA POČAS DNÍ, KEĎ MAJÚ DETI ŠKOLSKÉ POVINNOSTI :

06.00 – 07.00	Ranné vstávanie, ranná hygiena, raňajky, upratanie izby – deťom pomáha pomocná vychovávateľka
07.00 – 07.30	Odchod detí do školy/ lekárovi - zabezpečuje pomocná vychovávateľka podľa individuálnych potrieb detí
12.00 – 14.00	Postupný príchod detí zo škôl - voľný čas detí na dvore, v detskej izbe, TV, rozhovory s vychovávateľkou, oddychovanie

14.00 – 16.00	Príprava detí do školy (spoločná alebo individuálna), účasť detí na krúžkoch – zabezpečuje vychovávateľ /vychovávateľia
16.00 - 18.00	Záujmová a rekreačná činnosť (pracovná terapia, arteterapia, muzikoterapia, spoločné vychádzky do mesta, okolia, parku, športové aktivity, nákupy, individuálne vychádzky detí...) Príprava detí do školy Príprava večere (pomáha vždy jedno dieťa podľa rozpisu služieb), ostatné deti pokračujú v záujmovej činnosti alebo voľno časových aktivitách
18.00 - -19.00	Spoločná večera - umývanie riadu, upratovanie kuchyne – KOMUNITA
19.00 – 21.00	Rozhovory s deťmi , čítanie rozprávok na dobrú noc, sledovanie TV, počúvanie hudby, pobyt na dvore, vychádzka do blízkeho okolia. (deti do 8 rokov večierka o 20. 00 hod. alebo potrieb dieťaťa, nakoľko majú problém so vstávaním), ostatné deti sledovanie TV, individuálne štúdium, pobyt na izbe...
21.00 – 22.00	Postupné ukladanie detí na spánok

HARMONOGRAM CENTRA POČAS SOBOTY A NEDELE :

08.00 – 09.00	Ranné vstávanie, ranná hygiena, raňajky, upratanie izby – deťom pomáha pomocná vychovávateľka
09.00 – 12.00	Sobota – spoločné upratovanie , spoločné nákupy v meste – spoločná príprava obeda Nedeľa - návšteva bohoslužieb, sledovanie TV, voľný čas. Počas týchto hodín individuálna príprava do školy. Spoločná príprava obeda.
12.00 – 13.00	Spoločný obed - spoločné upratanie kuchyne
13.00 – 14.00	Menšie deti oddychujú, spia, sledujú rozprávky. Staršie deti majú individuálny program.
14.00 - 18.00	Voľno časové aktivity detí, vychádzky detí, spoločné vychádzky, športové aktivity na ihrisku, v prípade nepriaznivého počasia záujmová činnosť, sledovanie televízie, spoločenské hry, rozhovory s deťmi, práca s Knihou života ...
18.00 - 19.00	Spoločná večera - umývanie riadu, upratovanie kuchyne – KOMUNITA
19.00 – 21.00	Rozhovory s deťmi , čítanie rozprávok na dobrú noc, sledovanie TV, počúvanie hudby, pobyt na dvore, vychádzka do blízkeho okolia. (deti do 8 rokov večierka o 20. 00 hod. alebo potrieb dieťaťa, nakoľko majú problém so vstávaním), ostatné deti sledovanie TV, individuálne štúdium
21.00 – 22.00	Postupné ukladanie detí na spánok

Vypracovala: Mgr. Viera Miklašová, riaditeľka Centra pre deti a rodiny

Schválila: Mgr. Monika Micheleová, riaditeľka odboru VOvZ ÚPSVaR

Aktualizovala: Mgr. Zuzana Michalková, t.č. poverená riadením Centra pre deti a rodiny

V Topoľčanoch, dňa 10.01.2025

